

ROZHODNUTIE

Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 3 písm. k) a § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) v súvislosti s § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **vydáva** podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a podľa § 29 zákona o posudzovaní, na základe zámeru „**Golfový areál Podhorie**“, ktorý predložil navrhovateľ POĽNOHOSPODÁRSKE AGRODRUŽSTVO, s.r.o., Podhorie 78, 969 82 Podhorie, IČO: 40 043 932 (ďalej len „navrhovateľ“) toto rozhodnutie:

Navrhovaná činnosť „**Golfový areál Podhorie**“, na pozemkoch parcelné čísla 1180, 1182, 1183, 1185, 1195, 1196, 1197, 1201, 1203, 1204, 1207, 1209, 1211, 1239, 1240, 1242, 1245, 1249, 1250, 1255, 1256, 1261, 1266, 1267, 1268, 1269, 1303, 1304, 1318, 1322, 1324, 1325, 1337, 1391, 1404, 1419, 1424, 1425, 1438, 1439, 1440, 1220/1, 1220/2, 1254/1, 1260/2, 1260/3, 1327/1, 1327/2, 1334/1, 1334/2, 1349/1, 1349/2, 1406/1, 1406/2, 1427/1, 1427/4, 1444/1, 1444/2, 1446, 1449, 1470, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1486, 1490, 1491, 1497, 1517, neznámi vlastníci: 1181, 1184, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1198, 1200, 1206, 1208, 1210, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1225, 1226, 1227, 1228, 1234, 1235, 1236, 1238, 1244, 1247, 1248, 1263, 1270, 1271, 1273, 1274, 1275, 1276, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1307, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1319, 1320, 1323, 1326, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1338, 1339, 1340, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1350, 1351, 1352, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1414, 1415, 1416, 1417, 1420, 1421, 1422, 1423 v katastrálnom území Žakýl, obec Podhorie (ďalej len „navrhovaná činnosť“), ktorej účelom je vybudovanie športovo-rekreačného areálu vyššieho štandardu, ktorého nosnou časťou bude golfové ihrisko a ubytovacie komplexy na rekreáciu s doplnkovým využitím na turistiku a agroturistiku. Cieľom investora je výstavba trinástich samostatných obytných zón s rekreačnými domami, vrátane objektov občianskej vybavenosti ako materská škola, kaviareň, reštaurácia, obchody a detské ihriská. Súčasťou projektu je taktiež výstavba sedem podlažného hotela. Predmetom zámeru je aj výstavba lanovky a technickej infraštruktúry. Celková plocha riešeného územia je približne 938 436 m², z čoho by mala zastavaná plocha tvoriť zhruba 184 296 m². Plocha golfového ihriska bude 682 709 m² a na technickú infraštruktúru je vyčlenených 71 431 m².

Navrhovaná činnosť sa má realizovať v území európskeho významu SKUEV0265 Sut' a zároveň sa na danom území nachádza prioritný biotop európskeho významu Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (NATURA 2000: 6240*).

Navrhovaná činnosť sa navrhuje v ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach (okraj juhovýchodnej hranice) a zároveň predložený zámer je situovaný v území lokality svetového dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky jej okolia“ a jej ochranného pásma a preto

s a b u d e p o s u d z o v a ť

podľa zákona o posudzovaní.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ predložil dňa 29.04.2019 príslušnému úradu, Okresnému úradu Banská Štiavnica, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OU BS“), podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní zámer pre navrhovanú činnosť. Predložený zámer pre navrhovanú činnosť vypracovala Mgr. Viera Göndöčová, Dolná ružová 8, 969 01 Banská Štiavnica, v mesiaci apríl 2019.

Zámer obsahoval podľa § 22 ods. 3 písm. f) zákona o posudzovaní okrem nulového variantu (zachovania súčasného stavu) jeden realizačný variant. OU BS upustil od požiadavky variantného riešenia pre danú navrhovanú činnosť, na základe žiadosti navrhovateľa, listom č. OU-BS-OSZP-2018/001127-002 zo dňa 19.10.2018.

Príslušný orgán v súlade so zákonom o posudzovaní a zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) začal správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie dňom podania účastníka konania príslušnému orgánu, t. j. dňom doručenia zámeru navrhovanej činnosti navrhovateľom, o čom upovedomil účastníka konania, ako aj rezortný orgán, povolujujúci orgán, dotknuté orgány a dotknutú obec, žiadosťou o vyjadrenie v súlade s § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní listom č. OU-BS-OSZP-2019/000694-004 zo dňa 06.05.2019.

Príslušný orgán zámer navrhovanej činnosti bezodkladne zverejnil na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/golfovy-areal-podhorie> a taktiež zverejnil aj oznámenie o predložení zámeru, ktoré obsahovalo základné údaje o navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní, čím zároveň oznámil účastníkom konania a zúčastneným osobám, že v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku majú možnosť sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie a nahliadnuť do spisu.

Dotknuté obce: obec Podhorie (od 13.05.2019 do 03.06.2019), obec Sklené Teplice (od 16.05.2019 do 31.08.2019), obec Močiar (od 15.05.2019 do 15.06.2019), obec Kozelník (od 10.05.2019 do 01.06.2019), obec Banská Belá (od 10.05.2019 do 03.06.2019), mesto Banská Štiavnica (od 14.05.2019 do 04.06.2019) podľa § 23 ods. 3 zákona o posudzovaní informovali

o zámere navrhovanej činnosti verejnosť spôsobom v mieste obvyklým, t. j. na informačných tabuliach, na internetových stránkach obcí, miestnym rozhlasom a pod.

Navrhovaná činnosť svojimi parametrami spĺňa kritériá Prílohy č. 8 zákona o posudzovaní:

Tabuľka č.14	Účelové zariadenia pre šport, rekreáciu a cestovný ruch
Položka č. 5	Športové a rekreačné areály vrátane trvalých kempingov a karavánových miest, mimo zastavaného územia od 5 000 m ² zisťovacie konanie, bez limitu podľa § 18 ods. 2 písm. b) zákona o posudzovaní, ktoré OU BS vykonal v súlade s § 29 citovaného zákona.

Navrhovaná činnosť je situovaná v Banskobystrickom kraji, okrese Banská Štiavnica, v katastrálnom území Žakýl, obec Podhorie na pozemkoch parcelné čísla 1180, 1182, 1183, 1185, 1195, 1196, 1197, 1201, 1203, 1204, 1207, 1209, 1211, 1239, 1240, 1242, 1245, 1249, 1250, 1255, 1256, 1261, 1266, 1267, 1268, 1269, 1303, 1304, 1318, 1322, 1324, 1325, 1337, 1391, 1404, 1419, 1424, 1425, 1438, 1439, 1440, 1220/1, 1220/2, 1254/1, 1260/2, 1260/3, 1327/1, 1327/2, 1334/1, 1334/2, 1349/1, 1349/2, 1406/1, 1406/2, 1427/1, 1427/4, 1444/1, 1444/2, 1446, 1449, 1470, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1486, 1490, 1491, 1497, 1517, neznámi vlastníci: 1181, 1184, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1198, 1200, 1206, 1208, 1210, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1225, 1226, 1227, 1228, 1234, 1235, 1236, 1238, 1244, 1247, 1248, 1263, 1270, 1271, 1273, 1274, 1275, 1276, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1307, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1319, 1320, 1323, 1326, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1338, 1339, 1340, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1350, 1351, 1352, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1414, 1415, 1416, 1417, 1420, 1421, 1422.

Príslušný orgán oznámil podľa § 23 ods. 3 zákona o posudzovaní dotknutým obciam adresu, na ktorú je možno predkladať stanoviská verejnosti a vyzval ich na bezodkladné zverejnenie zámeru. Dotknutá obec do troch pracovných dní od doručenia zámeru informovala o ňom verejnosť na úradnej tabuli obce a zároveň oznámila, kde a kedy možno do zámeru nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Zároveň príslušný orgán dotknutú obec upozornil, že zámer musí byť verejnosti prístupný najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení. Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva, alebo od zverejnenia v dotknutej obci. Písomné stanovisko sa považuje za doručené aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce.

V súlade s § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní doručili príslušnému orgánu svoje písomné stanoviská k zámeru, v zákonom stanovenej lehote, nasledovné subjekty (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení t. j. sú citované všetky pripomienky a požiadavky, originály doručených stanovísk sú uložené v spise):

1. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari na Hronom (list. č. K/2019/00688-2, zo dňa 30.05.2019)

Zámer uvažuje so zásobovaním areálu pitnou vodou z novovybudovaného verejného vodovodu bez bližšieho určenia. V súčasnej dobe je obec zásobovaná pitnou vodou z obecného vodovodu, do ktorého je privádzaná voda z podzemného vodného zdroja s výdatnosťou 0,88 l/s. Vodný zdroj tvoria dva pramene nachádzajúce sa nad obcou Podhorie. Pramene sú zachytené a odvádzané cez vyrovnávaciu šachtu do dvoch vodojemov o objeme 2 x 50 m³. Napojených je zhruba 86% odberateľov. V zámere sa uvádza: „*Súčasná kapacita vodného zdroja pitnej vody postačuje na plynulé zásobovanie obce aj pre výhľadové obdobie do roku 2020*“. Podľa údajov poskytovaných a zistených počas výkonu štátneho zdravotného dozoru nad obecným verejným

vodovodom je kapacita vody v súčasnej dobe v obci postačujúca. Zásadné rozšírenie obytných a rekreačných území sa v obci Podhorie môže prejavovať nedostatkom vody vo verejnom vodovode. Z predložených podkladov, keďže nie je špecifikované o aký verejný vodovod pôjde, nie je možné posúdiť, či bude navrhovaný spôsob zásobovania lokality pitnou vodou dostatočne výdatný a kvalitný a teda či bude možné vybudovať vodovodnú sieť.

Obec Podhorie nemá vybudovanú obecnú kanalizáciu, ani čistiareň odpadových vôd. Odkanalizovanie je navrhnuté pre každý objekt samostatne do novovybudovaných čistiarní odpadových vôd. Odpadové vody z rekreačných a rodinných domov budú prečistené cez koreňové čistiarene. Odpadové vody z hotela budú prečistené v čistiarni odpadových vôd pre 200 EO, ktorá bude umiestnená v telese vonkajšieho parkoviska. Odpadové vody z golfového areálu budú odvádzané niekoľkými samostatnými gravitačnými kanalizáciami a budú čistené prostredníctvom niekoľkých koreňových čistiarní odpadových vôd. Prečistená voda z ČOV hotela, golfového ihriska, rekreačných a rodinných domov bude odvádzaná do závlahových akumulčných nádrží, jazierok, odkiaľ sa bude používať na závlahu golfového ihriska.

RÚVZ v Žiari nad Hronom požaduje pri takto rozsiahlej výstavbe vybudovanie verejnej kanalizácie ako jedného kompaktného celku a nie budovanie čistiarní odpadových vôd pre každý objekt samostatne.

Hrubé zemné práce na rozšírenie komunikácie sú plánované v rozsahu 63 955 m³. Parkovacie plochy jednotlivých domov budú riešené individuálne na pozemkoch domov, v závislosti od lokality a dizajnu jednotlivých stavieb. Pre návštevníkov a hotelových hostí je v areáli navrhnutých niekoľko parkovísk s kapacitou 207 osobných vozidiel. Na golfovom ihrisku sú navrhnuté spevnené cesty pre golfové vozíky a údržbársku techniku len v miestach, kde sklon terénu nedovoľuje bezpečný pohyb po tráve. Pre tieto spevnené plochy bude použitá betónová zámková dlažba.

Spôsob vykurovania jednotlivých objektov predložený zámer nerieši.

V predloženom zámere je uvedené, že jeho realizáciou sa nepredpokladá ohrozenie žiadnych druhov vegetácie, živočíchov a prírodných zdrojov a nie je predpoklad, že by vplyv navrhovanej činnosti v tomto zámere presahoval štátne hranice Slovenskej republiky. Ďalej sa v zámere uvádza, že navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnej vodohospodárskej významnej lokality, ani ochranného pásma vodných zdrojov. Navrhovaná činnosť nezasahuje ani do pobrežných pozemkov vodohospodársky významných vodných tokov a drobných vodných tokov.

V zámere sa uvádza: „Pre obec Podhorie bol schválený územný plán dňa 7.3.2011. Lokalita v ktorej sa má zámer realizovať je mimo plochy, ktorú rieši územný plán obce Podhorie. Keďže územie dotknuté navrhovanou činnosťou presahuje veľkosť 2 ha, je realizácia zámeru podmienená schválením územno-plánovacej dokumentácie“. Podľa dokladov, nachádzajúcich sa na oddelení hygieny životného prostredia má obec Podhorie schválenú územno-plánovaciu dokumentáciu obce, ale bez posudzovanej lokality. Podľa § 11 ods. 2 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), sú obce povinné mať územný plán ak uskutočňujú rozsiahlu novú výstavbu.

Pre uvedené konanie nie je možné vydať súhlasné záväzné stanovisko, nakoľko pre realizáciu tak rozsiahlej výstavby musí byť najprv schválená územno-plánovacia dokumentácia obce vrátane predmetnej lokality.

V predloženom zámere nie je uvedený údaj o objemovej aktivite radónu v pôdnom vzduchu v riešenej lokalite. Celé územie sa nachádza v zóne nízkeho až stredného ohrozenia radónovým rizikom. Bez predloženia dokladov o meraní objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu RÚVZ v Žiari nad Hronom nemôže spoľahlivo posúdiť skutkový stav. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné predložiť.

RÚVZ v Žiari nad Hronom vydáva nesúhlasné záväzné stanovisko z nasledovných dôvodov:

- obec Podhorie musí mať schválenú územno-plánovaciu dokumentáciu, vrátane posudzovanej lokality,
- odkanalizovanie a likvidáciu splaškových vôd zo všetkých objektov v posudzovanej lokalite je potrebné riešiť ako jeden celok a vybudovať verejnú kanalizáciu, nie

individuálne, je potrebné zabezpečiť vhodný spôsob odvádzania splaškových odpadových vôd zo všetkých objektov v súlade s § 36 ods. 1 vodného zákona, aby nemohlo dôjsť k negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia a vody v okolitých vodných tokoch,

- určiť radónové riziko v uvedenej lokalite, vykonať merania objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a stanoviť radónový index pozemku. V prípade stredného a vysokého radónového indexu navrhnuť opatrenia na obmedzenie ožiarovania z radónu, predložiť protokol o meraní účinnosti protiradónových opatrení,
- z predložených dokladov nie je možné posúdiť či bude navrhovaný spôsob zásobovania pitnou vodou dostatočne výdatný a kvalitný a teda či bude možné vybudovať vodovodnú sieť v danej lokalite.

Zámer je potrebné posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

2. Štátna ochrana prírody, Správa CHKO Štiavnické vrchy (list č. CHKOŠV/159-001/2019 zo dňa 03.06.2019)

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody:

Plánovaný zámer je situovaný vo veľkoplošnom chránenom území (VCHÚ) Štiavnické vrchy, kde v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v jeho aktuálnom znení (ďalej len „zákon“) platí podľa § 13 druhý stupeň územnej ochrany (ďalej len „SOP“).

Zámerom dotknuté územie nezasahuje do maloplošného územia (MCHÚ), ale zasahuje do územia európskeho významu (ďalej len „ÚEV“) SKUEV0265 Suť, ktoré bolo vyhlásené Výnosom ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Vápnomilné bukové lesy (9150), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu: fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), modráčik stepný (*Polyommatus eroides*), šidielko ozdobné (*Coenagrion ornatum*), hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), sysel pasienkový (*Spermophilus citellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinophus ferrumequinum*).

Už z prvého prieskumu územia je zrejmé, že v najnižších častiach lokalít sú vytvorené lúčne biotopy pravdepodobne Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510) biotop európskeho významu, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky – biotop národného významu, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky – biotop národného významu, vo vyššie položených častiach lokality sú vytvorené biotopy Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovité porasty na vápnitom substráte (NATURA 2000: 6210) biotop európskeho významu, Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (NATURA 2000: 6240*) prioritný biotop európskeho významu.

Do uvedeného ÚEV v k.ú. Žakýl priamo zasahujú nasledovné pozemky evidované ako KN-C parcelné čísla:

Číslovanie parcel pred realizáciou pozemkových úprav v k.ú. Žakýl a sú totožné aj s parc. číslami uvedenými vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004	Číslovanie parcel po realizácii pozemkových úprav v k.ú. Žakýl v roku 2014.
736	1196, 1197, 1198, 1200, 1201, 1203, 1204, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220/1, 1220/2, 1225, 1226, 1228, 1234, 1235, 1236, 1238, 1239, 1240, 1248, 1249, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1273, 1274, 1275, 1276, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282.
843	1248, 1249, 1250, 1254/1, 1254/2, 1255, 1256, 1260/2, 1260/3, 1261, 1263.
841	1303, 1304.
780	1324
782	1307, 1311, 1312, 1313, 1317, 1315, 1316, 1318, 1319, 1320, 1322, 1324, 1331, 1337.
779	1323, 1324, 1325, 1326, 1327/1, 1327/2, 1328, 1329, 1330, 1332, 1333, 1334/1, 1334/2, 1337, 1338, 1339, 1340, 1342, 1344, 1345, 1347, 1348, 1349/1, 1349/2, 1350, 1351, 1352.
776	1343
794	1400, 1406/1, 1406/2, 1414, 1419, 1415, 1416, 1424, 1425, 1427/1, 1427/4.
790	1419, 1427/1, 1427/4.

Parcely, ktoré priamo nezasahujú do ÚEV, ale s ním hraničia, alebo hranica parcely je vo vzdialenosti do 100 m od hranice ÚEV:

Číslovanie parcel pred realizáciou pozemkových úprav v k.ú. Žakýl .	Číslovanie parcel po realizácii pozemkových úprav v k.ú. Žakýl v roku 2014.
311	1242.
462/1	1245.
463	1247, 1248, 1249.
816	1391, 1398, 1399, 1400, 1438, 1439, 1440 1444/1, 1444/2, 1446, 1449, 1470, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479.
803	1517.
467, 465	1185
734	1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195.

Parcely, ktoré sú mimo ÚEV a vzdialené viac ako 100 m od najbližšej hranice ÚEV:

Číslovanie parcel pred realizáciou pozemkových úprav v k.ú. Žakýl.	Číslovanie parcel po realizácii pozemkových úprav v k.ú. Žakýl v roku 2014.
465, 466, 467, 469, 471, 731, 732.	1180, 1181, 1182, 1183, 1184.
815	1486, 1490, 1491.
816	1395, 1396, 1397, 1497.

Parcely, ktoré sú súčasťou ÚEV a je na nich známy výskyt biotopov:

Druh biotopu podľa Katalógu biotopov Slovenska, vydaného v decembri 2002, DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie	Číslovanie parcel pred realizáciou pozemkových úprav v k.ú. Žakýl a sú totožné aj s parc. číslami uvedenými vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004	Číslovanie parcel po realizácii pozemkových úprav v k.ú. Žakýl v roku 2014.
Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510)	736	1196, 1198, 1200, 1201.
	782	1315, 1316, 1318, 1322.
	779	1325, 1333, 1342, 1344, 1345, 1347, 1348, 1349/1, 1342/2, 1350, 1352.
	794	1424, 1425.
Tr1 Suchomilné trávinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte	843	1260/3, 1261, 1263.
	782	1319, 1320.

Parcely, ktoré nie sú súčasťou ÚEV a je na nich známy výskyt biotopu:

Druh biotopu podľa Katalógu biotopov Slovenska, vydaného v decembri 2002, DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie	Číslovanie parciel pred realizáciou pozemkových úprav v k.ú. Žakýl .	Číslovanie parciel po realizácii pozemkových úprav v k.ú. Žakýl v roku 2014.
Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (NATURA 2000: 6510)	816 465, 469, 471, 731, 732, 734	1449, 1470. 1181, 1183, 1192, 1193, 1194, 1195

V súčasnej dobe je dotknuté územie intenzívne využívané poľnohospodárskou činnosťou – pasenie dobytku, čo významne ovplyvňuje v kladnom zmysle udržanie a zachovanie kvality v tabuľkách uvedených biotopov. V neposlednej miere zámerom dotknuté územie v prítomnosti vytvára estetickú štruktúru prirodzenej pahorkatinovej krajiny s mozaikovitým striedaním lúčnych plôch podhorskej kosnej lúky s drevinovou biotou stromovitého a kríkovitého vzrastu. Na floristicky zaujímavé územie je úzko previazaná fauna s čím je významne zabezpečená biodiverzita ako horizontálne tak aj vertikálne. Z fauny sú tu zástupcovia triedy vtákov (*Aves*) najmä z radu dravcov (*Accipitres*) a sov (*Striges*) úzko previazaných na ponuku potravinovej základne a možnosti hniezdnych podmienok. Z radu spevavcov (*Passeres*), ktorých potravinovú základňu tvoria jedinci triedy hmyzu (*Insecta*) ako aj bobule a semená rastlín.

V tak rozsiahlom území nie je vylúčený výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov na národnej ako aj európskej úrovni. V blízkosti dotknutého územia cca 600 až 800 m prebieha línia interakčných prvkov ÚSES, ktoré spájajú regionálny biokoridor Rbkt4, ktorý je charakterizovaný bezbariérovými pásmami súvislého lesného ekosystému s malým množstvom lúčnych enkláv. Predstavuje útočisko, zimovisko a migračné trasy cicavcov od doliny potoka Teplá až po tok Jasenica. V strede biokoridoru je biocentrum Žakýl RBc8, z ktorého pokračuje na juhovýchod regionálny biokoridor Rbkr4b a severovýchod regionálny biokoridor Rbkr4a. V biocentre Žakýl je genofondová lokalita BS 15 Prírodná pamiatka Žakýlske pleso, ktoré je jediným prirodzeným plesom v Štiavnických vrchoch. Je to reprodukčná lokalita obojživelníkov, salamandry škvrnitej, mloka bodkovaného a kuniek, množstvo zástupcov malakofauny a významných druhov vázok.

Hodnotenie zámeru z hľadiska ochrany prírody:

Zámer bol spracovaný v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, ale niektoré súčasti sú nedostatočne spracované a venovala sa im malá pozornosť. Jedná sa najmä v zmysle štruktúry spracovania podľa prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov: „*Obsah a štruktúra zámeru*“ o tieto časti:

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti, bod:

II.6. Situačná mapa je neprehľadná aj keď je v mierke 1 : 50 000, ale minimalizáciou tlače je nečitateľná.

II.8. V tejto časti je povrchne až zjednodušene popísané technické a technologické riešenie. Pri presune 172 398 m³ zeminy, nemožno hovoriť o šetrnom riešení zámeru. Ekosystém krajiny bude nenávratne zničený. Lokalita v súčasnej dobe predstavuje otvorenú, lúčno-pasienkovú krajinu s prvkami historických krajinných štruktúr (medze, remízky, skalné valy, náznaky políček, zarastené staré cesty), s množstvom nelesnej drevinovej vegetácie. Práve táto kombinácia krajinných prvkov umožnila vznik mnohým vzájomne prepojeným biotopom, ktoré sú v súčasnosti využívané organizmami rôznych čeľadí ako reprodukčná, úkrytová, potravinová lokalita a refúgium.

II.9. V zámere sú uvedené všetky pozitíva, ktoré prinesie vybudovanie Š-R areálu v prípade realizácie. Ale vôbec nie je zrejmé, aké negatívne dopady bude mať vybudovanie Š-R areálu na prírodnú jedinečnosť dotknutého územia. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite je podľa nášho názoru v rozpore aj s typom krajiny, do ktorej má žiadateľ zámer osadiť golfový areál. Krajina v okolí obce Podhorie je vidieckym typom krajiny s typickými prvkami dedinskej (vidieckej) a baníckej architektúry. Navrhovaná architektúra (výšková stavba, objekty s rovnými strechami, hmoty a architektúra stavieb) sú nevhodné do prostredia vidieckej krajiny,

ktorá je navyše súčasťou chráneného územia UNESCO. Maximálne využitie „Genius loci“, ako uvádza autor zámeru, s použitím inšpirácií a prác švajčiarsko-francúzskeho architekta Charles-Éduarda Jeannereta a jeho využitím 5 bodov modernej architektúry je scestné, nemiestne a esteticky neprijateľné pre územie CHKO Štiavnické vrchy. O posúdenie tejto stránky zámeru odporúčame požiadať o stanovisko Krajský pamiatkový úrad v Banskej Bystrici.

III. Základné informácie o súčasnom stave život. prostredia dotknutého územia, bod:

III.1. Nie je pravdou, že navrhovanou činnosťou nebude dotknuté územie európskeho významu. Podľa dôkladnej identifikácie do ÚEV zasahuje 110 parciel, čo činí cca 72,3%. Pri identifikácii nebola zbraná tá skutočnosť, že v roku 2014 došlo v k.ú. Žakýl k pozemkovým úpravám, čím sa zmenili rozlohy ako aj číslovanie parciel. Pri porovnaní s číslovaním pred pozemkovými úpravami je zjavné, že zámer je vo väčšej časti v ÚEV. Jedná sa napríklad o plochy, v ktorých sa ráta s ubytovaním hostí, to sú plochy č. 5, 6, 7, 8 a 11 a golfové ihriská číslo: 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Hranica tohto územia európskeho významu 0265 Suť začína hneď na konci zastavaného územia obce Podhorie, časť Žakýl.

III.2. V tejto kapitole je len strohé konštatovanie v rozsiahlejšom kontexte pohľad na krajinu dotknutého územia a jej stabilitu.

III.2.1. Autor zámeru si nevšimol že pri opise Biocentra RBc 8 Žakýl v RÚSES okrese Banská Štiavnica je v časti Legislatívna ochrana spomenuté aj SKUEV0265 Suť. V ňom sa nachádzajú aj nasledujúce biotopy európskeho významu, ktoré môžu byť prípadnou výstavbou golfového areálu narušené, alebo úplne zničené.

Ide o biotopy:

91I0	Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
6240	Subpanónske travinnobylinné porasty
91G0	Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
91H0	Teplomilné panónske dubové lesy
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy
9150	Vápnomilné bukové lesy
9110	Kyslomilné bukové lesy
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
6210	Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae)
8230	Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd

IV.1. Už niekoľko rokov trvajúca klimatická zmena sa v záujmovej lokalite prejavuje dlhodobým nedostatkom vody (absencia zrážok v letných mesiacoch) a následným vysúšaním jarkov v dolinách a zamokrených častí lokalít. Lokalita sa nachádza takmer na vrchole (v sedle) jedného z hlavných hrebeňov Štiavnických vrchov a teda aj pôsobenie vetrov v tejto časti územia je veľmi významné. Silné vetry prevládajúceho severo-západného prúdenia, blízkosť pomerne dlhej a hlbokozarezanej Sklenoteptickej doliny a veľký výškový rozdiel spôsobuje lievikovitý efekt v prúde vzduchu. Ten sa prejaví najviac v práve riešenej lokalite (golfové ihrisko), kde vrcholy okolitých kopcov dosahujú maximálnu výšku (obec Podhorie sa nachádza priamo v sedle) a rýchlosť prúdenia vetra je tu teda najväčšia. Týmto procesom vietor synergicky podporuje vysušenie územia (s nedostatkom zrážok) v záujmovej lokalite a tým celú oblasť predurčuje ako nevhodnú na vybudovanie golfového areálu.

IV.3. Vybudovanie 7 poschodového hotela so 180° výhľadom vo vrcholovej časti jednej z kót nenávratne poruší krajinný obraz nielen dotknutého územia, ale aj značnej časti Štiavnických vrchov. Územie, na ktorom sa predpokladá vybudovanie golfového areálu s objektmi je okrem toho súčasťou ochranného pásma územia UNESCO. Nová urbanistická štruktúra (vrátane nevhodnej výškovej stavby) vážne naruší chránené územie, nakoľko sa uvedený areál negatívne prejaví v diaľkových pohľadoch, a to najmä z banskoštiavnickej Kalvárie, vrcholu Sitna, okolitých kót ako napríklad Bujačia 816 m n. m., z turistickej trasy medzi Banským Studencom a Dubovým – kóta Tri kamene 861 m n. m., ale aj z iných orografických celkov – pohorie Vtáčnik, Poľana a Veporské vrchy.

Jednotlivé obytné zóny sú naprojektované a navrhnuté tak nevhodne a necitlivo, že pri ich prípadnom budovaní a realizácii zámeru bude zničené aj ďalšie rozsiahle územie (biotopy a ekosystémy) a táto časť Chránenej krajinnnej oblasti Štiavnické vrchy úplne prestane plniť svoju funkciu a účel, ktorým je: „Chránená krajinná oblasť (CHKO) – charakterizovaná ako rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1 000 ha, s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia.“

V podkapitolách IV.3.3. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, IV.3.3.1. Vplyvy na rastlinstvo a chránené biotopy a druhy, IV.3.3.2. Vplyvy na ryby a vodné živočíšstvo, IV.3.3.3. Vplyvy na ostatné živočíšstvo, IV.3.4. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz, IV.3.5. Vplyv na chránené biotopy a chránené druhy rastlín a živočíchov a IV.3.6. Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES) sú opäť použité nepravdivé, klamlivé, neodborné a zavádzajúce informácie, pretože podľa nášho názoru, realizáciou zámeru výstavby golfového areálu nastanú zmeny v krajine nezvratného charakteru a obrovského rozsahu.

Tie sa prejavia v:

- znížení počtu živočíšnych a rastlinných druhov,
- úplnej zmene ekologickej podstaty prostredia,
- zhoršeniu ekologického prostredia pre ryby a iné vodné a na vodu viazané živočíchy,
- takisto aj na faune lesov a lúk,
- strate biodiverzity, vplyvom vytvorenia sterilného územia a prerušenia vzájomného komunikačného interakčného kanálu bioty.

Najmarkantnejšie sa zmeny prejavujú vo využívaní krajiny (100% zmena) a krajinnom obraze. Realizáciou zámeru sa mnohé vzácne a chránené druhy rastlín a živočíchov z postihnutých lokalít vytratia a tým sa vážne naruší fungovanie okolitých, aj vzdialenejších ekosystémov. V kapitole **IV.5.2** Vplyvy na chránené územia prírody je tiež použitý klamlivý údaj, pretože značná časť územia Golfového areálu Podhorie sa nachádza v SKUEV0265 Suť a teda v sústave chránených území NATURA 2000.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia:

- v legende mapy nie sú jasne vyznačené všetky zobrazené plochy a tabuľky v Slovenskom jazyku, takže je mapa nezrozumiteľná,
- použitý mapový podklad obce Podhorie je nevhodný, pretože obsahuje aj parcely záhrad, alebo TTP na miestach mimo záujmu navrhovateľa, čím sa mapa zámeru stáva neprehľadná a naopak, v záujmovom území navrhovateľa tieto parcely chýbajú,
- chýba opis vlastníckeho vzťahu navrhovateľa ku všetkým parcelám, na ktorých plánuje vybudovať golfový areál a ktoré by boli v prípade realizácie projektu dotknuté výstavbou alebo prevádzkou areálu,
- v mape nie sú jednoznačne vyznačené hlavné cestné ťahy v katastroch dotknutých obcí, takisto v mape nie sú vyznačené a farebne odlíšené už existujúce cesty a cesty ktoré sa plánujú vybudovať, tým sa v mape nedá dobre orientovať a je neprehľadná,
- v mape chýbajú vyznačené kóty s uvedením jej názvu a nadmorskej výšky, kvôli jasnosti a presnosti identifikovania jednotlivých plôch zámeru,
- v mape chýba vyznačenie a lokalizácia maloplošne chránených území, území európskeho významu a priemet prvkov RÚSES-u okresu Banská Štiavnica.

Návrh riešenia a zdôvodnenie:

Na základe vyššie uvedených skutočností, ŠOP SR, Správa CHKO Štiavnické vrchy uvádza, že zámer „Golfový areál Podhorie“ môže mať významný vplyv na hodnotené chránené územie európskeho významu SKUEV0265 Sut'. Zámer je situovaný v území s viacnásobnými záujmami ochrany prírody a stavba svojím charakterom bude vytvárať neprirodzenú migračnú bariéru. Počas výstavby, ale aj v priebehu prevádzky uvedenej stavby sa zvýši záťaž územia hlukom, svetlom a pohybom motorových vozidiel a v dlhodobom časovom horizonte môže pôsobiť aj ako priestor zvýšeného počtu úhynov chránených, ale aj nechránených živočíchov. Ďalším nepriaznivým vplyvom môže byť a predpokladáme, že bude rušenie druhov v ich prirodzenom prostredí v období hniezdzenia, ale aj počas migračných aktivít, najmä sťahovavého vtáctva, takže dôsledkom toho môže byť aj odchod určitých cieľových druhov.

Z dôvodu, že súčasťou výstavby uvedeného zámeru je aj zásah do pôdneho krytu v podobe presunov zeminy v nemalom množstve, predpokladáme, že vznikne krajinná premena a deštrukcia čo môže pôsobiť ako dočasná alebo aj trvalá migračná bariéra pre živočíchov. Ďalším možným negatívnym vplyvom je budúca fragmentácia biotopov ako aj ovplyvnenie vodného režimu v okolitých biotopoch a citeľná zmena biodiverzity.

Preto že absentuje použitie relevantných, podstatných vstupných údajov o záujmoch ochrany prírody a krajiny v predložennom zámere nemožno pokladať vyhodnotenie vplyvov Golfového areálu Podhorie za správne. Preto odporúčame vypracovať nový zámer na základe korektných, platných údajov o samotnej činnosti i o všetkých prvkoch a zložkách životného prostredia.

3. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-BB-OSZP1-2019/018681, zo dňa 10.06.2019)

Okresný úrad v sídle kraja, uvádza, že zámer navrhovanej činnosti „Golfový areál Podhorie“ môže mať významný vplyv na hodnotené chránené územie európskeho významu SKUEV0265 Sut'. Zámer je situovaný v území s viacnásobnými záujmami ochrany prírody, a líniová stavba svojím charakterom bude vytvárať neprirodzenú migračnú bariéru. Počas výstavby, ale aj v priebehu prevádzky uvedenej líniovej stavby zvýši sa záťaž územia hlukom, svetlom, pohybom motorových vozidiel a v dlhodobom časovom horizonte môže pôsobiť aj ako priestor zvýšeného počtu úhynov chránených, ale aj nechránených živočíchov (cicavce, obojživelníky, vtáky a pod.). Ďalším negatívnym vplyvom môže byť a predpokladáme, že bude rušenie druhov v ich prirodzenom prostredí v období hniezdzenia ale aj počas migračných aktivít najmä sťahovavého vtáctva, takže dôsledkom toho môže byť aj odchod určitých cieľových druhov.

Z dôvodu, že súčasťou výstavby uvedeného zámeru stavby je aj zásah do pôdneho krytu v podobe presunov zeminy v nemalom množstve, predpokladáme že vznikne krajinná premena a deštrukcia čo môže pôsobiť ako dočasná alebo aj trvalá migračná bariéra pre chránené aj nechránené druhy živočíchov. Ďalším možným negatívnym javom uvedenej stavby je budúca fragmentácia biotopov ako aj ovplyvnenie vodného režimu v okolitých biotopoch a citeľná zmena biodiverzity.

Preto, že absentuje použitie relevantných, podstatných vstupných údajov o záujmoch ochrany prírody a krajiny v predložennom zámere nemožno pokladať vyhodnotenie vplyvov Golfového areálu Podhorie za správne. Preto odporúčame vypracovať nový zámer na základe korektných, platných údajov o samotnej činnosti i o všetkých prvkoch a zložkách životného prostredia. Zámer žiadame vypracovať vo variantom riešení.

V prípade neakceptovania našej požiadavky, okresný úrad v sídle kraja trvá na pokračovaní procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti v zmysle zákona.

4. **Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky** (list č. ŠOP SR/733-004/2019 zo dňa 29.05.2019)

Golfový areál Podhorie je navrhnutý v Chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy, kde platí druhý stupeň územnej ochrany, zasahuje do územia európskeho významu (ÚEV) Suť (SKUEV0265).

V blízkosti dotknutého územia sa nachádzajú viaceré prvky ÚSES: interakčné prvky, regionálny biokoridor Rbkt 4, biocentrum Žakýl RBc 8, regionálny biokoridor Rbkr 4b a regionálny biokoridor Rbkr 4a. V biocentre Žakýl sa nachádza prírodná pamiatka Žakýlske pleso, ktorá je zároveň genofondovou lokalitou BS 15.

V dotknutom území je pravdepodobný výskyt chránených biotopov Lk 1 (6510) Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky, Lk 10 Vegetácia vysokých ostríc, Tr1 (6210) Suchomilné travinno-bylinné a krovité porasty na vápnitom substráte, Tr2 (6240*) Subpanónske travinno-bylinné porasty.

S floristicky zaujímavým územím je úzko previazaná fauna, čím je zabezpečená biodiverzita ako horizontálne, tak aj vertikálne. Nie je vylúčený výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov na národnej ako aj na európskej úrovni.

Dotknuté územie má esteticky hodnotnú štruktúru prirodzenej pahorkatinnej krajiny s mozaikovitým striedaním podhorských kosných lúk s roztrúsenou drevinovou vegetáciou stromového a kríkového vzrastu.

V súčasnosti je dotknuté územie poľnohospodársky využívané.

Hodnotenie zámeru z hľadiska ochrany prírody:

Zámer má štruktúru zodpovedajúcu prílohe č. 8 zákona o posudzovaní, ale viaceré jeho časti sú nedostatočne spracované, niektoré sú nepravdivé. Na vypracovanie zámeru neboli použité relevantné a dostupné zdroje napr. o chránených územiach.

Prehľadná situácia je v skutočnosti neprehľadná a v dôsledku zmenšovania aj nečitateľná. V grafickej prílohe s názvom Export chýba akákoľvek legenda. Mapky obytných zón majú mátauce názvy, sú tzv. Slepé, legendy nie sú uvedené v štátnom jazyku a sú neúplné. Chýba celková mapa (situácia) golfového areálu so všetkými prvkami, chýba zobrazenie súčasného stavu dotknutého územia, prvkov životného prostredia aj vplyvov golfového areálu.

Opis technického a technologického riešenia má známky laického spracovania na úrovni predbežného náčrtu s prevažujúcimi beletristickými opismi lokalít a pohľadov, bez očakávaných podrobnejších opisov jednotlivých prvkov. Pre potreby zámeru je nedostatočný, chýba umiestnenie a charakteristika niektorých prvkov (napr. obchod, materská škola) a tiež prepojenie obytných zón.

Zásadným nedostatkom z hľadiska záujmov ochrany prírody je ignorovanie chránených území sústavy NATURA 2000, nakoľko autorka neporovnala mapové zobrazenia (neprekryla územné priemety) navrhovaného golfového areálu a všetkých záujmov ochrany prírody. Golfový areál taktiež v skutočnosti zasahuje do ÚEV Suť (SKUEV0265).

Nesprávna identifikácia dotknutých prvkov životného prostredia najmä ÚEV Suť spôsobila, že je nesprávny aj celý nasledujúci postup vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie vrátane prijateľnosti Golfového areálu Podhorie.

Z dôvodu absencie použitia relevantných, podstatných vstupných údajov o záujmoch ochrany prírody a krajiny v predložennom zámere nemožno pokladať vyhodnotenie vplyvov Golfového areálu Podhorie za správne. Preto odporúčame vypracovať nový zámer na základe korektných, platných údajov o všetkých prvkoch a zložkách životného prostredia aj o všetkých prvkoch Golfového areálu Podhorie.

5. **Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie**

Štátna správa ochrany prírody a krajiny (list č. OU-BS-OSZP-2019/000742-002, zo dňa 06.06.2019)

Navrhovaný zámer „Golfový areál Podhorie“ sa má realizovať v Chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy, kde v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny platí druhý stupeň územnej ochrany. Zámer zasahuje do územia európskeho významu SKUEV0265 Suť, ktoré bolo vyhlásené Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.06.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Do územia európskeho významu zasahuje 113 dotknutých parciel s celkovou rozlohou 434 314 m² (43,4314 ha).

V predmetnom území sa nachádzajú lúčne biotopy Lk1 Nížinné a podhorské lúky (NATURA 2000: 6510) – biotop európskeho významu, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky – biotop národného významu, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky – biotop národného významu, bodové lokality Lk10 Vegetácia vysokých ostríc – biotop národného významu, Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte (NATURA 2000: 6210) – biotop európskeho významu, Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (NATURA 2000: 6240*) – prioritný biotop európskeho významu.

V súlade s § 28 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny akýkoľvek plán, alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so starostlivosťou o územie patriace do sústavy európskych chránených území, ktorý pravdepodobne môže mať samostatne, alebo v kombinácii s iným plánom, alebo projektom na toto územie významný vplyv, podlieha hodnoteniu jeho vplyvu na takéto územie z hľadiska cieľov jeho ochrany. Podľa § 28 ods. 3 zákona o ochrane prírody a krajiny, každý, kto zamýšľa uskutočniť plán, alebo projekt podľa odseku 2 citovaného zákona (ďalej len „navrhovateľ“) je povinný predložiť návrh plánu, alebo projektu na posúdenie orgánu ochrany prírody a krajiny.

Podľa § 28 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny, ak sa na základe odborného stanoviska orgánu ochrany prírody a krajiny, vydaného okresným úradom v sídle kraja, preukáže, že plán, alebo projekt môže mať samostatne, alebo v kombinácii s iným plánom, alebo projektom významný vplyv na toto územie, je predmetom posudzovania (povinného hodnotenia) podľa zákona MŽP SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“). Takýto projekt, alebo plán je možné schváliť, alebo povoliť, len ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov podľa zákona o posudzovaní preukáže, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu územia sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len „nepriaznivý vplyv na integritu územia“).

Plán, alebo projekt, ktorý môže mať nepriaznivý vplyv na integritu územia, možno schváliť, alebo povoliť, len ak sa preukáže, že neexistujú iné alternatívne riešenia a musí sa realizovať z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Ak sa na území sústavy chránených území vyskytujú prioritné biotopy, alebo prioritné druhy, plán, alebo projekt, ktorý môže mať nepriaznivý vplyv na integritu územia sa môže schváliť, alebo povoliť len z takých naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu, ktoré sa týkajú verejného zdravia a verejnej bezpečnosti ľudí, alebo iných naliehavých dôvodov na základe stanoviska vydaného Európskou komisiou.

Na základe vyššie uvedených skutočností orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny požaduje ďalšie posudzovanie predloženého zámeru „Golfový areál Podhorie“ v povinnom hodnotení podľa zákona o posudzovaní a taktiež požaduje vypracovanie ďalšieho variantu navrhovanej činnosti, ktorá by sa realizovala výhradne mimo územia európskeho významu SKUEV0265 Suť, konkrétne na parcelách, ktoré sú od hranice územia európskeho významu vo vzdialenosti väčšej ako 100 m, t. j. na parcelách č. 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1486, 1490, 1491, 1395, 1396, 1397, 1497 s celkovou plošnou výmerou 65 197 m².

Na parcelách, ktoré do územia európskeho významu priamo nezasahujú, ale hraničia s ním, alebo je hranica parcely vo vzdialenosti menšej ako 100 m sa môže zámer podmienene realizovať, len ak navrhovateľ preukáže, že ani počas realizácie projektu, ani po jeho prípadnom povolení táto činnosť nebude mať preukázateľne nepriaznivý vplyv na integritu územia európskeho významu SKUEV0265 Suť. Jedná sa o tieto parcely: 1242, 1245, 1247, 1248, 1249, 1391, 1398, 1399, 1400, 1439, 1440, 1438, 1439, 1440, 1444/1, 1444/2, 1446, 1449, 1470, 1475,

1476, 1477, 1478, 1479, 1517, 1185, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194 a 1195 s celkovou plošnou výmerou 105 263 m².

Orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny zároveň upozorňuje na skutočnosť, že na parcelách potenciálne označených ako vhodných pre realizáciu navrhovanej činnosti, t. j. parcely č. 1181 a 1183 a parcelách podmiennečne vhodných pre realizáciu navrhovanej činnosti t. j. parcely č. 1449, 1470, 1192, 1193, 1194 a 1195 je evidovaný výskyt chráneného biotopu (biotopy národného, prípadne európskeho významu).

Podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny v prípade ak môže dôjsť k poškodeniu, alebo zničeniu biotopu európskeho významu, alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.

Tunajší úrad taktiež požaduje, v ďalšom konaní, preukázať majetkovoprávny vzťah navrhovateľa k dotknutým pozemkom, na ktorých je plánovaná realizácia golfového areálu, nakoľko navrhovateľ preukázateľne nie je vlastníkom väčšiny dotknutých parciel a bez súhlasu vlastníkov dotknutých pozemkov je akýkoľvek realizačný zámer (vydanie príslušných povolení) tohto druhu bezpredmetný.

Zároveň požadujeme v rozsahu hodnotenia uviesť presné a hlavne (vzhľadom na chybné až zavádzajúce údaje uvedené v zámere) korektné plošné bilancie, jednoznačne a čitateľne definovať infraštruktúru, siete, dopravné napojenie, spevnené plochy a vodné plochy.

Vzhľadom na to, že predmetom ochrany v chránenej krajinnej oblasti podľa § 18 zákona o ochrane prírody a krajiny je aj charakteristický vzhľad krajiny so špecifickými formami historického osídlenia, požadujeme zohľadniť túto skutočnosť pri návrhu architektonického riešenia jednotlivých stavieb a zmeniť súčasný návrh architektúry na návrh, ktorý bude vhodný do daného typu Slovenskej krajiny, čo podporuje aj fakt, že katastrálne územie obce Podhorie je situované v území lokality svetového dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia“ a jej ochranného pásma.

Štátna správa ochrany ovzdušia (list č. OU-BS-OSZP-2019/000743-002, zo dňa 28.05.2019)

Vzhľadom na navrhované množstvo koreňových ČOV, ktoré sú v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) zákona o ovzduší zdrojmi znečisťovania ovzdušia (ďalej ZZO) a tiež skutočnosti, že v zámere nie je vypracovaný návrh spôsobu vykurovania a ohrevu TÚV (tiež možný ZZO) v jednotlivých objektoch obytných zón z dôvodu zachovania kvality ovzdušia v riešenom území nachádzajúcom sa v Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy, ktorá v zmysle § 8 zákona o ovzduší je oblasťou vyžadujúcou osobitnú ochranu ovzdušia, v ďalšom stupni posudzovania odporúčame dopracovať spôsob vykurovania a ohrevu vody v jednotlivých objektoch, takisto prehodnotiť množstvo a spôsob odvádzania splaškových odpadových vôd z jednotlivých objektov predmetného areálu a v súvislosti s tým prehodnotiť aj rozsah zastavanosti riešeného územia a to s cieľom udržať úroveň kvality ovzdušia tak, aby nemala výrazne nepriaznivý vplyv na zdravie ľudí a tiež aby nepredstavovala riziko pre životné prostredie a ekosystémy. V prípade vykurovania tuhým, plynným alebo kvapalným palivom, odporúčame riešiť vykurovanie centrálnou, t.j. jedným zdrojom znečisťovania ovzdušia, najmä z dôvodu zabezpečenia prevádzky odborne spôsobilou osobou a možnosti odkontrolovania dodržiavania kvality paliva.

Na základe vyššie uvedených skutočností orgán štátnej správy ochrany ovzdušia preto vyžaduje ďalšie posudzovanie predloženého zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z. z., nakoľko navrhovanou činnosťou budú dotknuté záujmy ochrany ovzdušia.

Štátna vodná správa (list č. OU-BS-OSZP-2019/000741-002, zo dňa 03.06.2019)

Predpokladaná stavba je možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a možno ju uskutočniť a užívať za predpokladu dodržania týchto podmienok:

1. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v platnom znení sa žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod môže pripojiť na verejný vodovod len na základe písomnej zmluvy o dodávke vody uzatvorenej s vlastníkom verejného vodovodu, prípadne s jeho prevádzkovateľom.
2. Navrhovaný spôsob prečisťovania a vypúšťania odpadových vôd prostredníctvom ČOV považujeme za prijateľný len za predpokladu, že novovybudovaná ČOV bude stavbou dočasného charakteru a to do doby vybudovania zberača verejnej kanalizácie v danej lokalite alebo do skončenia časovej platnosti súvisiaceho povolenia orgánu štátnej vodnej správy na osobitné užívanie vôd. Uvedená podmienka je určená s ohľadom na ustanovenie § 36 ods. 2 vodného zákona pretože tam, kde výstavba verejnej kanalizácie nepredstavuje prínos pre životné prostredie alebo vyžaduje neprimerane vysoké náklady, možno použiť individuálne systémy alebo iné primerané systémy, ktorými sa dosiahne rovnaká úroveň ochrany životného prostredia ako pri odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou. Takýmito systémami sú najmä vodotesné žumpy alebo malé čistiarne odpadových vôd.
3. Vzhľadom na skutočnosť, že zámer investora navrhuje na čistenie splaškových odpadových vôd bližšie nešpecifikovanú čistiareň odpadových vôd s podrobnejšie neuvedeným spôsobom nakladania s prečistenými odpadovými vodami, požadujeme od navrhovateľa predloženie projektovej dokumentácie, ktorá bude riešiť presné odvádzanie splaškových odpadových vôd. Upozorňujeme na skutočnosť, že vypúšťanie odpadových vôd prečistených v čistiarni odpadových vôd upravuje § 36 a § 37 vodného zákona:
 - V zmysle § 36 vodného zákona a v nadväznosti na nariadenie Vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, možno prečistené odpadové vody vypúšťať do povrchových vôd a to len do recipientu s dostatočnou vodnatosťou a celoročným prietokom s cieľom zabezpečiť celkovú starostlivosť a ochranu vodného toku a zachovanie všetkých jeho funkcií. Na základe ustanovenia § 36 vodného zákona je nevyhnutné posúdiť na základe hydrologických údajov o dotknutom vodnom toku poskytnutých poverenou organizáciou SHMÚ (kvantita – dlhodobý priemerný prietok a 355-denný prietok; kvalita vody – BSK₅ s potlačením nitrifikácie a NL) vplyv na recipient (imisný vplyv) a podľa toho navrhnúť zodpovedajúce znečistenie, zaťaženie vodného toku – množstvo vypúšťaných odpadových vôd do recipientu, režim vypúšťania odpadových vôd, prípadne navrhnúť efektívny spôsob zneškodňovania odpadových vôd prostredníctvom technologických stupňov čistenia. Súčasťou žiadosti o vydanie povolenia na osobitné užívanie vôd sú hydrologické údaje vodného toku (kvantitatívne údaje vydané SHMÚ Banská Bystrica a kvalitatívne údaje), vyjadrenie správcu vodného toku (SVP, š.p., OZ Banská Bystrica a SVP, š.p. OZ Banská Bystrica, Správa povodia stredného Hrona vo Zvolene a posúdenie vplyvu vypúšťania odpadových vôd). Správca vodného toku musí posúdiť aj technické riešenie spoločného vypúšťania prečistených odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku cez spoločný výustný objekt a spôsob monitoringu čistenia odpadových vôd.
 - V zmysle § 37 vodného zákona a v nadväznosti na nariadenie Vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, možno prečistené odpadové vody vypúšťať do podzemných vôd nepriamo cez podlažie len na základe predchádzajúceho zisťovania v hydrogeologickom posudku a to zo všetkých aspektov upravených § 37 ods. 1 a ods. 4 vodného zákona. Podzemná voda

je prednostne určená na zásobovanie pitnou vodou (§ 3 ods. 4 vodného zákona). Takéto nakladanie s vodami je možné len za predpokladu, že nedôjde k nenarušeniu zdravotnej bezchybnosti vodného zdroja podzemnej vody. Iné použitie je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia. Vypúšťanie odpadových vôd z domovej čistiarne odpadových vôd do podzemných vôd podľa § 21 ods. 1 písm. c) vodného zákona na základe predchádzajúceho zisťovania (hydrogeologický posudok). Až po predložení hydrologického posudku orgánu štátnej vodnej správy bude možné posúdiť a zvážiť navrhovaný spôsob vplyv nakladania s vodami z čistiarne odpadových vôd (vypúšťanie odpadových vôd z ČOV do podzemných vôd nepriamo) a samotný vplyv infiltrácie takýchto vôd do podzemných vôd na prípadné existujúce zdroje pitnej vody.

4. K technickým záležitostiam riešenia odvádzania odpadových vôd zo stavby sa orgán štátnej vodnej správy vyjadrí až na základe predloženej projektovej dokumentácie ČOV, ktorá bude spĺňať všetky náležitosti ustanovené § 9 vyhlášky MŽP SR č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona v nadväznosti na bod č. 2 tohto stanoviska a z ktorej bude zrejмый typ navrhovanej čistiarne odpadových vôd a jej výrobcom garantované limitné hodnoty znečistenia vo vypúšťaných odpadových vôd.

Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy po preskúmaní žiadosti a projektu stavby dospel k záveru, že zámerom navrhovaná činnosť predstavuje navrhovanú činnosť v zmysle § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona. Na základe toho je navrhovateľ povinný požiadať Okresný úrad v sídle kraja, orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona. Vzhľadom na uvedené orgán štátnej vodnej správy vydá vyjadrenie podľa § 28 vodného zákona až po predložení rozhodnutia Okresného úradu v sídle kraja, orgánu štátnej vodnej správy o tom, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-BS-OSZP-2019/000736-002, zo dňa 03.06.2019)

Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva požaduje, aby bol predložený zámer ďalej posudzovaný podľa zákona o posudzovaní a odporúča vypracovať ďalší variant navrhovaného zámeru.

6. **Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor krízového riadenia** (list č. OU-BS-OKR-2019/000800-002, z dňa 12.06.2019)

V súlade s § 4 ods. 3 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov požadujeme, aby spracovateľ územného plánu v spolupráci v Okresným úradom Banská Štiavnica, odborom krízového riadenia určil rozsah povinnej výstavby zariadení civilnej ochrany v obci v súlade s § 4 ods. 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Do smernej časti dokumentácie požadujeme zapracovať návrh riešenia záujmov civilnej ochrany v časti návrh verejného dopravného a technického vybavenia územia s podnadvpisom „Požiadavky civilnej ochrany“. Požadujeme uplatniť stavebnotechnické požiadavky a technické podmienky na určené zariadenia civilnej ochrany v súlade s § 4 a § 6 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

7. **Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia** (list. č. 06998/2019/ODDDUPZP-2, 16070/2019, zo dňa 27.05.2019)

Predložený zámer nie je v súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC BBK) so záväznými regulatívmi, v nasledovných oblastiach:

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky:

3.6 Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.

3.8 Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť nedôvodné rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu:

4.2 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch ekologického systému územnej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu, regionálneho významu a v biotopoch druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.

4.6 Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny.

Vzhľadom k tomu, že uvažované pozemky sa nachádzajú v blízkosti územia európskeho významu (súčasť NATURA – SKUEV0265 Sut') a uvažuje sa s konceptom otvoreného krajinného priestoru, t. j. bez oplotenia areálu, trváme na ďalšom posudzovaní podľa zákona a vypracovaní Správy o hodnotení.

V Správe o hodnotení požadujeme:

- podrobne rozpracovať, posúdiť a vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti na vodné pomery, pretože výstavba priamo zasiahne do prítokov potokov, ktoré budú prehradené pri výstavbe závlahových akumulčných nádrží tzv. jazierok,
- zistiť, podrobne opísať a vyhodnotiť zmeny vodného režimu zamerané na hladinu povrchových a podzemných vôd, spôsobené výstavbou zavlažovacích jazierok a zavlažovaním golfových ihrísk a ich dopad na biotopy a druhy chránené v rámci územia NATURA 2000 ako aj na iné chránené terestrické aj vodné druhy vyskytujúce sa v lokalite navrhovanej činnosti,
- podrobne opísať režim zavlažovania navrhovaného golfového areálu, namodelovať očakávanú spotrebu vody v čase pre rôzne klimatické scenáre s prihliadnutím na očakávaný časový harmonogram výstavby jednotlivých obytných zón zámeru, podrobne popísať dostupné vodné zdroje a očakávaný režim ich využívania,
- posúdiť dopad zavlažovania golfového areálu (v zámere je uvedená len predpokladaná potreba vody pre hotel a obytné zóny, ktorá po prečistení má byť odvedená do závlahových jazierok), vyhodnotiť potrebu vody na tento účel, aký objem vody bude zadržaný v jazierkach, či bude potrebné získavať na závlahu aj vodu z iných zdrojov,
- zistiť a posúdiť vplyv zmenených vodných pomerov počas realizácie navrhovanej činnosti na pôdu, ktorý spracovateľka v zámere nepripúšťa,
- presne identifikovať (na základe biologického prieskumu fauny a flóry s biológmi príslušného zamerania) a posúdiť vplyvy navrhovanej činnosti počas výstavby (okrem výstavby stavebných objektov dôjde k zárezom a násypom zeminy na ploche cez 13 ha a na ploche cca 10 ha dôjde k preoraniu, zvláčneniu a preosiatu) aj počas prevádzky

zámeru na prírodné prostredie aj na územie NATURA 2000, na konkrétne biotopy a druhy európskeho významu vyskytujúce sa na území, ako aj na druhy a biotopy chránené národnou legislatívou,

- podrobne opísať a vyhodnotiť vplyv pôsobenia všetkých chemických látok využívaných pri prevádzke zámeru samostatne, ako aj ich kumulatívne pôsobenie na biotopy a druhy chránené v rámci územia NATURA 2000 ako aj ich pôsobenie na iné chránené druhy vyskytujúce sa v danej lokalite, prípadne vo vodných tokoch prameniach v lokalite navrhovanej činnosti,
- zistiť podrobne opísať a vyhodnotiť vplyv pôsobenia všetkých chemických látok využívaných pri prevádzke zámeru, ako aj ich kumulatívne pôsobenie na stav podzemných vôd s dôrazom na kvalitu vody v studniach obyvateľov žijúcich v blízkosti lokality navrhovanej činnosti,
- vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy pôsobenia všetkých chemických látok využívaných pri prevádzke zámeru samostatne ako aj ich kumulatívne pôsobenie na kvalitu pôdy a jej produkcie v okolí golfových ihrísk v súvislosti s jej očakávaným využívaním pre pasenie hospodárskych zvierat miestnych farmárov vzhľadom ku konceptu otvoreného krajinného priestoru,
- vyhodnotiť riziko nehôd a ich dopadov pri skladovaní a nakladaní s chemickými látkami využívanými pri prevádzke golfového ihriska s prihliadnutím najmä na kvalitu podzemných a povrchových vôd a navrhnúť opatrenia a postupy zabráňujúce negatívnym dopadom v prípade nehôd,
- podrobne opísať a kvantifikovať dopady zámeru na existujúce lesné porasty a voľne rastúce stromy a kry aj v rámci územia NATURA 2000 – SKUEV0265 Suť,
- vyhodnotiť vplyvy a rozsah zvýšenej cestnej premávky na cestách III. triedy (prašnosť, hluk a vibrácie) počas výstavby aj prevádzky zámeru vzhľadom k obyvateľom obce aj vzhľadom ku konštrukcii cestných komunikácií.

V prípade zistených priamych alebo nepriamych negatívnych dopadov zámeru (napr. zmien v kvalite podzemnej vody, zmien vo vodnom režime, zmien v stave biotopov alebo početnosti druhov, či ich populácií) navrhnúť kompenzačné a iné opatrenia, prípadne zredukovať rozsah navrhovanej činnosti v záujme predídenia vzniku negatívnych dopadov a minimalizácie zistených negatívnych dopadov.

Trváme na zabezpečení súladu zámeru s územnoplánovacou dokumentáciou obce Podhorie a Záväznou časťou Územného plánu VÚC Banskobystrický kraj.

8. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (list. č. KPUBB-2019/12670-2/40890/KAS, zo dňa 27.05.2019)

KPÚ Banská Bystrica z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom požaduje zámer vybudovania golfového areálu v obci Podhorie posúdiť podľa zákona o posudzovaní. Na predmetnom území sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky, pamiatkovo chránené územie, ani ich ochranné pásma. Predložený zámer je ale situovaný v území lokality svetového dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia“ a jej ochranného pásma, ktorá bola do zoznamu svetového dedičstva zapísaná na základe rozhodnutia Výboru svetového dedičstva č. 618rev prijatého na jeho zasadnutí v dňoch 6.-11.12.1993 v Cartagene.

Zápisom bola celý tejto lokalite priznaná jedinečná svetová (univerzálna) hodnota, k ochrane a zabezpečeniu ktorej sa Slovenská republika zaviazala ratifikovaním medzinárodného Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (ďalej len „Dohovor“), (oznámenie č. 159/1991 Zb.). Ako sa uvádza vo vyhlásení jedinečnej svetovej hodnoty lokality (C 618rev) „sídlný a industriálny komplex Banskej Štiavnice a technických pamiatok okolia je výnimočným príkladom stredovekého banského centra s veľkým hospodárskym významom, ktoré pretrvalo do súčasnosti a nadobudlo charakteristickú a jedinečnú podobu. Zároveň je aj vynikajúcim príkladom banskej oblasti, ktorá sa v dôsledku ukončenia banskej činnosti a presídlenia banskej akadémie stala zraniteľnou voči možnému narušeniu svojho charakteru

a urbanistickej štruktúry. Potenciálne ohrozenie zachovania lokality predstavujú rozvojové tlaky spôsobené zmenou životného štandardu a zvýšením cestovného ruchu“.

Vo vykonávacej smernici k Dohovoru sa v § 98 uvádza, že: „štát má povinnosť uplatňovať zákonné a regulačné opatrenia na národnej a miestnej úrovni na zabezpečenie zachovania lokality svetového dedičstva a jej ochranu proti takému vývoju a zmenám, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na jedinečnú svetovú hodnotu“.

Pre ochranu územia zapísanej lokality UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“ bol prijatý zákon č. 100/2002 Z. z. o ochrane a rozvoji územia Banskej Štiavnice a okolia (ďalej len „zákon o Banskej Štiavnici“).

V zmysle § 1 zákona o Banskej Štiavnici je účelom tohto zákona utvoriť podmienky na plnenie Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, najmä na zachovanie urbanizovaného priestoru historického jadra Banskej Štiavnice a okolia, zachovanie existujúcich architektonických, umelecko-historických a technických pamiatok v ich pôvodnom prírodnom prostredí, na zabezpečenie obnovy a oživenia stredovekého historického mesta Banská Štiavnica, pri súčasnom zachovaní jeho pôvodnosti a celistvosti.

Podľa § 2 zákona o Banskej Štiavnici sa tento zákon vzťahuje na katastrálne územie mesta Banská Štiavnica a na katastrálne územia obcí Banská Belá, Banský Studenec, Dekýš, Hodruša-Hámre, Ilija, Podhorie, Repište, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Voznica, Vyhne, na ktorých sa nachádzajú technické pamiatky zapísané v Zozname svetového dedičstva.

Zámer výstavby golfového areálu v predloženom rozsahu zasahuje v južnej časti do lokality kultúrneho a prírodného dedičstva, ostatná časť sa nachádza v území ochranného pásma lokality UNESCO. Jeho realizáciou v predloženom rozsahu by došlo k významnému pretvoreniu prírodného prostredia a narušeniu charakteristického krajinného rázu. Výškové a líniové stavby (hotel, lanovka), napriek tomu, že sú navrhované v ochrannom pásme lokality UNESCO, by mali dopad aj na vnútorný obraz lokality. Zámer v predloženom rozsahu by bol porušením § 1 zákona o Banskej Štiavnici.

Národným kontaktným bodom (tzv. Focal point) pre Svetové kultúrne dedičstvo na Slovensku je Pamiatkový úrad SR a je odborným garantom jeho ochrany. Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva ratifikoval štát a preto sú jeho ustanovenia záväzné pre všetky orgány štátnej správy i pre obce pri plnení úloh prenesenej štátnej správy.

KPÚ Banská Bystrica upozorňuje:

- Predložený zámer je v rozpore so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou obce Podhorie.
- Predložený zámer nerešpektuje Závaznú časť ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov, regulatívy:
 - 1.7.2. Zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.
 - 3.5. Zvyšovať kvalitu vybavenosti jestvujúcich stredísk cestovného ruchu na území národných parkov a veľkoplošných chránených území prírody, len v súlade s ekologickou únosnosťou dotknutých a nadväzujúcich lokalít.
 - 3.5.1. Zariadenia a služby umiestňovať prednostne do zastavaného územia.
 - 3.5.2. Návštevnosť, kapacity vybavenosti a využitie voľnej krajiny v ich okolí zosúlaďovať s požiadavkami štátnej ochrany prírody.
 - 3.6. Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezakladat' nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.
 - 3.8 Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných

útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.

3.9 Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu medzinárodného a národného významu.

3.9.1. Mesta Banská Štiavnica ako mesta zapísaného do zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva Organizácie Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO).

5.12. Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.

- V zmysle regulatívu 5.2. je potrebné venovať osobitnú pozornosť najvýznamnejším kultúrnym pamiatkam v Banskobystrickom kraji zapísaným na Zozname svetového kultúrneho dedičstva Organizácie Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO), 5.2.1. historické jadro Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí.

Na základe uvedeného KPÚ Banská Bystrica má za to, že plánovaná výstavba športovo – rekreačného areálu s ubytovacími zariadeniami združenými v 13 obytných zónach nie je v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou obce aj regiónu, nerešpektuje pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, je neodôvodneným rozširovaním rekreačných útvarov do voľnej krajiny, navrhovaný architektonický výraz nerešpektuje charakteristické znaky regionálnej architektúry, jej situovanie mimo zastavaného územia narúša prostredie a autentický vzhľad jestvujúcej kultúrnej krajiny, jej významné krajinné prvky a krajinný ráz.

V zmysle pamiatkového zákona, zákona o Banskej Štiavnici ako aj nadradenej ÚPD je prioritou v území využívať jestvujúci domový fond, ktorého značné percento je neobývané. Trvaloudržateľný rozvoj v tejto významnej lokalite UNESCO, citlivej k zachovaniu kultúrno-historických hodnôt ba mal byť zameraný prioritne na obnovu jestvujúceho domového fondu, na zvýšenie štandardu jestvujúcich stredísk cestovného ruchu (Skléné Teplice, Banská Štiavnica, Štiavnické Bane) vybudovaním občianskej vybavenosti pre rekreantov,

Na základe uvedeného KPÚ Banská Bystrica požaduje posúdenie predloženého zámeru výstavby golfového areálu v obci Podhorie v predloženom rozsahu podľa zákona o posudzovaní.

9. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny (list. č. 7752/2019-6-3, zo dňa 14.06.2019)

Upozorňujeme na neodborné a nedostatočné spracovanie predloženého zámeru. V zámere nie sú viaceré prvky navrhovanej činnosti bližšie špecifikované a lokalizované (napr. údržba golfového areálu, lanovka, športový areál s bazénom, materská škola, technická infraštruktúra, čistiarene odpadových vôd a ďalšie). Z uvedeného dôvodu nie je možné kompletné vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Zdôrazňujeme, že na vypracovanie zámeru neboli použité relevantné a dostupné zdroje (napr. o chránených územiach v kap. č. III.2). Grafické prílohy zámeru sú neprehľadné, nečitateľné, absentuje celková mapa, resp. situácia navrhovaného golfového areálu so všetkými prvkami, ako aj zobrazenie súčasného stavu dotknutého územia vrátane prvkov životného prostredia (napr. mapové zobrazenie navrhovaného golfového ihriska s prekrytím záujmov ochrany prírody a krajiny). Opis technického a technologického riešenia je nedostatočný, bez podrobnejších popisov jednotlivých častí zámeru.

Za zásadný nedostatok považujeme, že pri hodnotení vplyvov, ako i návrhu zmieňujúcich opatrení nebolo z hľadiska ochrany prírody zohľadnené územie sústavy NATURA 2000 (SKUEV0265 Suť).

Sekcia sa nestotožňuje so závermi predloženého zámeru. Hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti považujeme za nedostatočné. Nakoľko je možné predpokladať potenciálny vplyv navrhovanej činnosti na záujmy ochrany prírody a krajiny požadujeme, aby bol zámer ďalej posudzovaný podľa zákona o posudzovaní.

V správe o hodnotení sekcia požaduje odborné vyhodnotenie všetkých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré bude vychádzať z relevantných vstupných podkladov a platných údajov.

Vplyvy na územie sústavy NATURA 2000 (tzv. primerané posúdenie) požadujeme vyhodnotiť podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016).

10. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia vôd (list. č. 28445/2019, zo dňa 29.05.2019)

Sekcia vôd predkladá nasledovné stanovisko:

- Vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti, jej charakter a umiestnenie máme pripomienky najmä z pohľadu posúdenia vplyvov realizácie na oblasť podzemných vôd. Podzemné vody nie sú dostatočne spracované napriek tomu, že navrhovaná činnosť bude mať vplyv najmä na kvantitu podzemných vôd v mieste odberu podzemných vôd, keďže pitná voda pre novovybudovaný areál bude privádzaná z jestvujúceho vodárenského zdroja podzemných vôd. Žiadame zhodnotiť vplyv na režim podzemných vôd aj v miestach odberov vody.
- Súčasná kapacita zdroja pitnej vody postačuje na plynulé zásobovanie obce vodou pre výhľadové obdobie do roku 2020. Realizácia projektu by mala byť dokončená v roku 2025, avšak v zámere nie je zhodnotené, či navrhovaná činnosť neovplyvní plynulé zásobovanie pitnou vodou z tohto zdroja po dostavbe areálu. Uvedená špecifická potreba pitnej vody 15L/os/deň odpovedá potrebe vody pre základnú vybavenosť, pre jestvujúci stav obce do 1000 obyvateľov, avšak nezohľadňuje navrhovanú činnosť a nezodpovedá výpočtu tejto hodnoty podľa prílohy č. 3 vyhlášky č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Chýba vyčíslenie potreby pitnej vody pre celý areál.
- Taktiež chýbajú údaje o ročnej produkcii splaškových odpadových vôd navrhovaného areálu. Množstvo vypúšťaných odpadových vôd je možné určiť podľa vyhlášky č. 397/2003 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody.
- Zámer uvažuje o čistení splaškových odpadových vôd z hotela v ČOV o veľkosti 200 EO a pre domy sú navrhnuté koreňové ČOV na strechách budov. V predložennom dokumente nie sú uvedené bližšie informácie o koreňových ČOV (veľkosť, požadovaná účinnosť čistenia, potreba predčistenia ap.). Tento druh ČOV je značne ovplyvňovaný klimatickými podmienkami. V zimnom období mimo vegetačnej sezóny môžu mať koreňové čistiarne nižšiu účinnosť v odstraňovaní znečistenia a tiež hrozí nebezpečenstvo premrznutia.
- Navrhovanou činnosťou sa predpokladá vybudovanie závlahových akumulčných nádrží („jazierka“), kde bude odvádzaná vyčistená voda z ČOV. O týchto akumulčných nádržiach v zámere nie sú uvedené údaje (napr. objem, plocha, ich konštrukcia) a preto nemožno posúdiť či navrhovaná činnosť nespadá v zmysle zákona o posudzovaní aj pod tabuľku č. 10 Vodné hospodárstvo, položka č. 1.
- Vyčistené odpadové vody zo závlahových akumulčných nádrží majú byť využívané na závlahu golfového ihriska. Takéto riešenie využitia vyčistenej odpadovej vody vyžaduje, aby vyčistená voda spĺňala požiadavky vody vhodnej na závlahy v zmysle nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. V zámere chýbajú údaje o množstve vody, ktorá je potrebná na zavlažovanie a taktiež nie je preukázaný spôsob nakladania s vyčistenou vodou mimo vegetačného obdobia (v zime).

- V zámere je síce uvedené (str. 7), že cieľom je „minimalizovať zásah do krajiny. Obmedzenie nadmerného využívania chemických prípravkov a vody...“ avšak nie je dostatočne popísaný spôsob prevádzky golfového ihriska, možná aplikácia resp. používanie hnojív a chemických látok a následné hodnotenie možného ohrozenia podzemných vôd znečisťujúcimi látkami.
- Navrhovaná činnosť podľa nášho názoru spadá podľa zákona o posudzovaní aj pod tabuľku č. 9 Infraštruktúra, položka č. 16 Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy. Chýbajú údaje o podlahovej ploche.
- Upozorňujeme na nepresnosti v texte zámeru: informácie o povrchových vodách a režimoch odtoku majú byť v podkapitole III.1.5 Hydrologické pomery a nie v podkapitole III.1.2 Geologické pomery, v zámere sú použité nesprávne termíny napr. spodné vody – správne podzemné vody, čistička odpadových vôd – správne čistiareň odpadových vôd. ap..

Na základe uvedeného predložený zámer požadujeme posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

11. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy (list č. 4047/2019-5.3, 28533/2019, zo dňa 31.05.2019)

V predmetnom území sa nachádza prieskumné územie „Hodruša – Hámre – Banská Štiavnica – nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy (Au, Ag, Cu-Pb-Zn rudy) a nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín“, určené pre držiteľa prieskumného územia Slovenské kovy, s.r.o., Banská Štiavnica, s platnosťou do 15.5.2019.

V predmetnom území sú evidované staré banské diela. V predmetnom území je evidovaná skládka odpadov.

Z hľadiska svahových deformácií ide o územie nestabilné s prevažujúcim stredným stupňom a čiastočne aj s vysokým stupňom náchylnosti územia k aktivácii, resp. k vzniku svahových deformácií. Dovoľujeme si upozorniť na absenciu informácií o svahových deformáciách v zámere, čo možno považovať za kvalitatívny nedostatok environmentálnej dokumentácie.

Na základe týchto skutočností odporúčame v ďalšom štádiu venovať mimoriadnu pozornosť tejto problematike, zabezpečiť vykonanie podrobného inžinierskogeologického prieskumu, keďže pri realizácii stavebných prác dôjde k zárezom s cieľom zapustiť niektoré stavebné objekty do svahovitého terénu.

Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

12. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Štátna kúpeľná komisia (list č. S09485-2019-IKŽ-6, zo dňa 12.07.2019)

Posudzovaná činnosť sa dotýka ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 538/2005 Z.z.“) nakoľko sa navrhuje v ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach (okraj juhovýchodnej hranice), na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 28, § 40 a § 50 ods. 17 písm. b) zákona č. 538/2005 Z. z..

V ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov je zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných liečivých zdrojov v zmysle § 28 zákona č. 538/2005 Z. z. Infiltračná oblasť prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach je viazaná predovšetkým na južné svahy Žiaru, východné svahy Vtáčnika a južné svahy Kremnických vrchov. Akumulačná oblasť je totožná s infiltračnou oblasťou a navyše k nej patrí aj oblasť Žiarskej kotliny a severné svahy

Štiavnických vrchov, ktoré susedia so Žiarskou kotlinou. Predterciérne podložie severných svahov Štiavnických vrchov je tvorené z hydrogeologického hľadiska priaznivými triasovými karbonátovými horninami veporika. V komplexoch mezozoika sa zistili značné polohy evaporitov, ktoré sa spolu s karbonátmi veporika podieľajú na tvorbe termálnych vôd.

Vzhľadom k vyššie uvedenému a z hľadiska zabezpečenia ochrany prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach, Štátna kúpeľná komisia požaduje zámer posudzovať podľa zákona o posudzovaní, v rozsahu bližšej špecifikácie činností a vypracovania hydrogeologického posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti vo vzťahu k prírodným liečivým zdrojom v Sklených Tepliciach (PLZ), ich kvalitatívnym a kvantitatívnym parametrom v nasledovnom rozsahu:

- špecifikácie terénnych úprav v súvislosti so zakladaním a realizáciou stavieb hotela ako aj objektov v rámci obytných zón, v súvislosti s realizáciou komunikácií ako aj s realizáciou samotného golfového ihriska a hydrogeologické posúdenie vplyvu týchto terénnych úprav a vyťaženia horniny na PLZ,
- špecifikácie spôsobu ošetrovania trávnik golfového ihriska a hydrogeologické posúdenie jeho vplyvu na PLZ,
- špecifikácie spôsobu riešenia zásobovania pitnou vodou a hydrogeologické posúdenie jeho vplyvu na PLZ.

Hydrogeologické posúdenie musí byť vypracované oprávnenou osobou podľa zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

V ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov, je podľa ustanovení § 27 ods. 3 zákona č. 538/2005 Z. z. zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných liečivých zdrojov.

13. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (list č. 7243/2019/IDP/40729, zo dňa 21.05.2019)

MDV SR má v ďalšom stupni prípravy navrhovanej činnosti nasledovné pripomienky a požiadavky:

- navrhovaná činnosť musí byť v súlade s aktuálnym platným územným plánom obce Podhorie,
- všetky dopravné parametre žiadame navrhnúť v súlade s platnými príslušnými STN a technickými normami,
- navrhovaný počet parkovacích stojísk pre všetky objekty športovo-rekreačného zariadenia žiadame doložiť výpočtom podľa STN 736110/Z2,
- o stanovisko k dopravnému pripojeniu predmetnej činnosti na cesty III/2498, III/2538 a miestne komunikácie je potrebné požiadať správcu, resp. vlastníka uvedených komunikácií,
- na str. 25 textovej časti predmetného zámeru žiadame opraviť názov rezortného orgánu na „Ministerstvo dopravy a výstavby SR“,
- upozorňujeme, že pri návrhu jednotlivých stavieb v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov,
- v prípade potreby je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie týchto opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe.

14. Okresný úrad Žiar nad Hronom, Pozemkový a lesný odbor (list č. OU-ZH-PLO-2019/006200, zo dňa 15.05.2019)

Dotknuté parcely sa nachádzajú zväčša v BPEJ 0981685, 0981882 a 0900892. Nakoľko pri realizácii investičného zámeru sa predpokladá pomerne rozsiahly trvalý záber poľnohospodárskej pôdy a správnomu orgánu je známe, že obec Podhorie nemá platný územný plán obce, Okresný úrad Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor odporúča vypracovanie územného plánu obce, pri ktorom budú dôsledne zohľadnené vyjadrenie k jednotlivým lokalitám. Z dôvodu zaťaženia daného územia požadujem posudzovanie zámeru podľa zákona o posudzovaní.

15. Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát (list č. OU-BB-OOP6-2019/018946-003, zo dňa 28.05.2019)

Vzhľadom na veľký rozsah plánovanej činnosti je potrebné riešiť zámer prostredníctvom zmien a doplnkov k územnému plánu obce Podhorie. K uvedenému zámeru nemá tunajší odbor ďalšie pripomienky a nepožaduje posudzovanie podľa zákona o posudzovaní.

16. Lesy slovenskej republiky, štátny podnik, OZ Žarnovica (list č. 21835/2019-220, zo dňa 30.05.2019)

Lesy Slovenskej republiky, Odštepny závod Žarnovica ako obhospodarovateľ príslušných lesných pozemkov so zámerom nesúhlasí.

17. Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Zvolen (list č. SPFZ074614/2019/RO-21, zo dňa 06.06.2019)

Po preverení podkladov a preskúmaní využívania pozemkov uvedených v zámere konštatujeme, že cca 22 ha poľnohospodársky využívanej pôdy v správe Slovenského pozemkového fondu by bolo trvalo ovplyvnených uvedeným zámerom. Nakoľko SPF túto pôdu prenajíma na poľnohospodárske účely platnými dlhodobými nájomnými zmluvami a predpokladáme, že tento zámer bude mať trvalý vplyv na využívanie predmetných pozemkov v správe SPF, nesúhlasíme s predmetným zámerom a neodporúčame vydať kladné rozhodnutie.

18. Obec Podhorie (list č. 389/20119, zo dňa 30.05.2019)

Žiadame aby bol predložený zámer posudzovaný podľa zákona o posudzovaní, keďže otázka na zhodnotenie jeho vplyvov na životné prostredie výrazne prekračuje možnosti hodnotenia v zisťovacom konaní, preto navrhujeme, aby príslušný úrad vydal v zisťovacom konaní rozhodnutie o tom, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

Naša obec z dôvodu klimatických zmien trpí stále viac na nedostatok pitnej vody. V prevažnej miere je obec zásobovaná vodou z povrchových prameňov, prípadne vodou z prameňov plytko pod povrchom. Obecný vodojem sa nachádza v tej časti obce, kde je v blízkosti naplánovaný golfový areál, jeho rekreačné aj obytné zóny, ako aj jedna z navrhovaných prístupových ciest. Preto je navrhovanou činnosťou ohrozené existujúce zásobovanie pitnou vodou. Z tohto dôvodu žiadame v rámci procesu posudzovania o dôsledné zhodnotenie tohto vplyvu činnosti podrobným hydrogeologickým posudkom s návrhom opatrení zo strany navrhovateľa.

Prístupová cesta do časti obce Žakýl je z dôvodu zosuvu dlhodobo v zlom stave – prepadáva sa. Je neúnosné, aby táto cesta bola jednou z prístupových ciest do navrhovaného areálu. Zároveň počas výstavby budú prístupové cesty do obce nadmerne zaťažené zvýšenou dopravou nákladných áut a v budúcnosti dôjde v dôsledku prevádzky objektov k výraznému nárastu premávky osobných áut. Z tohto dôvodu žiadame v rámci procesu posudzovania o dôsledné zhodnotenie tohto vplyvu činnosti podrobným posúdením dynamickej dopravy s návrhom opatrení zo strany navrhovateľa.

Veľká časť plánovaného golfového areálu leží v území NATURA 2000, preto žiadame o dôsledné zhodnotenie vplyvov na tieto chránené zóny podrobnou analýzou chránených

druhov, ktorá nie je možná bez dôsledného empirického výskumu, ktorý mal predchádzať už podanému zámeru.

Naša obec má vo svojom vlastníctve náučný chodník Žakýlske pleso, plánovaný golfový areál je práve v týchto častiach, preto žiadame aj o posúdenie možnosti koexistencie tohto objektu a jeho zachovania s navrhovanou činnosťou.

Obytné zóny sú plánované v blízkosti už existujúcich obydlií, kde je predpoklad, že by pri výstavbe boli zaťažené obrovskou prašnosťou a hlukom, preto žiadame aj o dôsledné posúdenie týchto vplyvov navrhovanej činnosti.

Zároveň poukazujeme na to, že navrhovaná činnosť je v rozpore s existujúcou územnoplánovacou dokumentáciou obce a aj vyššieho územného celku a nie je zrejmé ako sa navrhovateľ vysporiadal s týmito skutočnosťami.

Namietame tiež postup konajúceho úradu, ktorý upustil od požiadavky variantného riešenia, nakoľko toto je možné iba vo výnimočných prípadoch, keďže práve viacero variant navrhovanej činnosti umožňuje hľadať v konaní EIA rozsah a predmet navrhovanej činnosti, ktorého vplyv najmenej zaťaží životné prostredie a všetky jeho zložky.

19. Spoločnosť AGRO BELÁ, s.r.o., Na Mária šachtu 4, 969 01 Banská Štiavnica (list zo dňa 16.05.2019)

AGRO BELÁ, s.r.o. so sídlom v Banskej Belej ako spoločnosť vykonávajúca poľnohospodársku výrobu dotknutých katastrálnych území Žakýl, Banská Belá a ako užívateľ a vlastník pozemkov v uvedenej lokalite máme námietky k zverejnenému zámeru navrhovanej činnosti Golfový areál Podhorie vzhľadom na vykonávanú poľnohospodársku činnosť na pozemkoch či už kosenie trvalých trávnych porastov alebo pasenie hospodárskych zvierat. Poľnohospodársku pôdu má naša spoločnosť v prenájme od vlastníkov a od Slovenského pozemkového fondu.

Vzhľadom na investície a rekonštrukcie na zveľadenie existujúcej prevádzky Banská Belá so zachovaním chovu hospodárskych zvierat, t.j. hovädzieho dobytku a oviec ako aj poľnohospodárskej pôdy potrebnej k udržaniu poľnohospodárskej výroby a zamestnanosti, nevieme naplánovať hospodárenie a užívanie pozemkov po značnom úbytku poľnohospodárskej pôdy ako aj ďalšie hospodárenie na pozemkoch po vybudovaní Golfového areálu Podhorie.

20. Ing. Monika Rafaelisová, 969 82 Podhorie 55 a Mgr. Peter Koška, Pod Párovcami 103, 921 01 Piešťany (list zo dňa 20.05.2019)

Predložený zámer neuvádza skutočnosť, že plocha navrhovanej činnosti zasahuje do územia európskeho významu (NATURA 2000), keďže spracovateľ v časti III.2.2.2 (str. 39) tvrdí, že katastrálne územie nezasahuje do európskej siete NATURA 2000. Zároveň v časti III.2.2.3 je konštatované, že celé posudzované územie sa nachádza v Chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy s 2. stupňom ochrany.

V uvedenej súvislosti konštatujeme, že navrhovaná činnosť zasahuje do územia európskeho významu (NATURA 2000), názov: Sut', Kód územia: SKUEV0265, v pôsobnosti správy CHKO Štiavnické vrchy.

Uvedené územie spracovateľ uvádza ako súčasť národnej siete chránených území.

Predložený zámer neuvádza skutočnosť, že podľa ustanovenia § 1 ods. 2 vyhlášky MZ SR č. 57/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach, je územie navrhovanej činnosti súčasťou ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach. Uvedené je potrebné zohľadniť v spracovanej dokumentácii.

Vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti (13 obytných zón) vo vzťahu k záujmom ochrany prírody a krajiny, požadujeme vysporiadať sa s platnou dokumentáciou územného systému ekologickej stability. Vo vzťahu k ochrane drevín navrhujeme spracovať odborne spôsobilou osobou štúdiu – Inventarizácia – Dendrologický prieskum.

Vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti (rozloha: 94 ha) vrátane komplexnosti predpokladaných vplyvov na životné prostredie požadujeme spracovať zámer navrhovanej činnosti vo variantnom riešení.

Dopravné napojenie obytných zón je navrhované s využitím viacerých komunikácií a zároveň rieši umiestnenie parkovacích plôch v rámci obytných zón. Z uvedeného dôvodu žiadame podrobne rozpracovať v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN EN a platnými metodikami v zmysle právnych predpisov. Žiadame zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepcných materiálov obcí a kraja zaoberajúcich sa strategickým riešením vývoja dopravy v budúcom období. Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou. Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej technickej normy. Vyššie uvedené kritériá navrhujeme spracovať a posúdiť odborne spôsobilou osobou v dokumentácii - dopravná štúdia.

Objektová sústava navrhovanej činnosti nie je v zámere dostatočne popísaná, dokument rieši najmä záber jednotlivých plôch. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovaná činnosť napĺňa v zmysle priestorového ohraničenia charakteristiku nového sídelného útvaru, požadujeme popis navrhovaného verejného technicko-infraštruktúrneho vybavenia územia, t. j. taktiež zásobovanie energiou (viď tiež body 5 a 7 tohto stanoviska).

Zámer v časti IV.1.2.1. Voda (na str. 60) uvažuje so zásobovaním areálu pitnou vodou z novovybudovaného verejného vodovodu. Zároveň spracovateľ konštatuje, že súčasná kapacita zdroja pitnej vody postačuje na plynulé zásobovanie obce vodou aj pre výhľadové obdobie do r. 2020. Je preukázateľnou skutočnosťou, že v súčasnosti má obec (min v období posledných 24 kalendárnych mesiacov) problémy s plynulým zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou. Zámer nerieši zásobovanie prevádzky navrhovanej činnosti pitnou vodou po r. 2020, vrátane potrebnej technickej infraštruktúry. V zmysle vyššie uvedeného požadujeme podrobné spracovanie vplyvov navrhovanej činnosti na zásobovanie územia pitnou vodou so zohľadnením a objektívnym posúdením jestvujúceho aj navrhovaného stavu.

V katastrálnom území obce Podhorie (časť Žakýl), tiež so zohľadnením samotného telesa pozemnej komunikácie, je preukázateľné riziko posuvu podlažia, preto upozorňujeme na potrebu statického posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti, vrátane spracovania geologického prieskumu. Spracovateľ v časti IV.3.2.1 (str. 67) zároveň konštatuje, že geomorfologické pomery sa zmenia len v minimálnom rozsahu avšak toto tvrdí bez akéhokoľvek posúdenia jestvujúceho stavu, resp. relevantných dôkazov.

V časti IV.4 - Hodnotenie zdravotných rizík, spracovateľ konštatuje, že z pohľadu absolútnych hodnôt znečistenia ovzdušia a hluku počas výstavby môžeme hovoriť len o miernom zdravotnom riziku a ani po výstavbe zámer nezvýši zdravotné riziko v obci, keďže neprodukuje emisie, znečisťujúce látky, fyzikálne žiarenie ani hluk. Opätovne konštatujeme, že toto spracovateľ tvrdí bez akéhokoľvek posúdenia jestvujúceho a navrhovaného stavu, resp. relevantných dôkazov. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že v rámci hodnotenia zdravotných rizík spracovateľ konštatuje (str. 69) zvýšenie hlučnosti, prašnosti a dopravných obmedzení počas výstavby protipovodňových opatrení ako relatívne značné. Zámer preukázateľne nerieši výstavbu protipovodňových opatrení, preto sa domnievame, že zo strany spracovateľa sa jedná o omyl. Uvedené je navyše v rozpore s tvrdením spracovateľa v časti III.1.5.2 (str. 33), že v záujmovom území nie je predpoklad povodňového ohrozenia.

Spracovateľ dokumentu neuvádza vplyv na životné prostredie, ktoré môžu mať chemické látky a prípravky používané pri prevádzke golfového ihriska. Je preukázateľnou skutočnosťou, že na údržbu a ochranu trávnatého povrchu golfových ihrísk (greenov) sa obvykle používajú predovšetkým fungicídne a herbicídne prípravky.

Spracovateľ konštatuje v časti IV.10.1 – Opatrenia pred výstavbou, že zámer je navrhnutý v lokalite, pre ktorú nie je spracovaný územný plán obce, preto je nutné dodržať ustanovenia stavebného zákona. Napriek skutočnosti, že proces posudzovania vplyvov

nezohľadňuje primárne požiadavky špeciálneho právneho predpisu – stavebného zákona, upozorňujeme na skutočnosť, že rozhodnutie z posudzovania vplyvov je relevantným podkladom následného povoľujúceho konania (§ 140c stavebného zákona), a preto konštatujeme, že uvedené tvrdenie spracovateľa dokumentu o potrebe dodržania ustanovení stavebného zákona je zavádzajúce. V zmysle § 1 ods. 1 stavebného zákona územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. V tejto súvislosti upozorňujeme, že vzhľadom na predpokladaný významný vplyv navrhovanej činnosti na okolie, je potrebné vysporiadať sa s možnou požiadavkou klasifikácie navrhovanej činnosti z pohľadu kritérií strategického dokumentu. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o EIA má byť predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov o. i. strategický dokument pripravovaný pre oblasť územného plánovania alebo využívania územia, regionálneho rozvoja a životného prostredia, ktoré majú pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie.

Spracovateľ v časti IV.12 správne konštatuje, že lokalita, v ktorej sa má zámer realizovať, je mimo plochy, ktorú rieši územný plán obce Podhorie.

Regulácia územno-priestorovej a funkčno-prevádzkovej väzby navrhovanej činnosti na obec musí zo strategického hľadiska predchádzať posudzovaniu vplyvov práve preto, že rozsah navrhovanej činnosti predstavuje zásah do koncepcnej aj faktickej tvorby územno-plánovacej dokumentácie na strane obce a so zohľadnením potrieb všetkých jej obyvateľov. Jedná sa o „novú činnosť“ v nezastavanom území obce s preukázateľným vplyvom na jestvujúce regulatívy a preto by mal byť navrhovaný zámer súčasťou územnoplánovacej regulácie obce.

Vzhľadom k vyššie uvedenému požadujeme vykonať posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti „Golfový areál Podhorie“ na životné prostredie a zároveň si týmto uplatňujeme aktívnu legitimáciu a právo účastníka konania v súlade s ustanovením § 24 zákona č. 24/2006 Z. z. o EIA.

21. Občianska iniciatíva zastúpená Ing. Miriam Húšťavovou, Hutnícka 154/3, 969 01 Banská Štiavnica (list zo dňa 16.05.2019)

Tak ako zámer uvádza, lokalita v obci Podhorie je unikátna vďaka svojmu hornatému reliéfu Štiavnických vrchov. Týmto zároveň chceme doplniť, že lokalita obce Podhorie disponuje neopakovateľným krajinným obrazom a cennými krajinnými prvkami historických krajinných štruktúr (ďalej len HKŠ), ktoré sú v území identifikovateľné.

Za zavádzajúce a odborne nepravdivé považujeme, že uvedené množstvá presúvanej zeminy 172 398 m³ (čo v prepočte znamená 21 550 nákladných áut o veľkosti 12-tonovej tatry s objemom 8 m³) tvoria citlivý a rešpektujúci prístup voči súčasnému terénnemu reliéfu, súčasnému stavu a hodnote cennej krajiny s prvkami HKŠ (medze, remízky, skalné valy, náznaky políček, zarastené staré cesty) a s množstvom rozptýlenej nelesnej drevinovej vegetácie. Po komplexnom zvážení plochy ihriska, reliéfu lokality, prístupnosti jednotlivých zón a 13 obytných zón a množstve ťažkej mechaniky potrebnej na vybudovanie komplexnej technickej infraštruktúry si dovoľíme tvrdiť, že zásah do krajiny, krajinného obrazu a krajinného rázu bude výrazne negatívny a v niektorých lokalitách až likvidačný. Zámer bude mať rozsiahly dopad nielen na krajinu obce Podhorie, ale aj na vizuálne špecifickú krajinu CHKO Štiavnické vrchy s jej chránenými pohľadovými osami. Územie, na ktorom sa predpokladá vybudovanie golfového areálu s objektmi je okrem toho súčasťou ochranného pásma územia UNESCO. Nová urbanistická štruktúra (vrátane nevhodnej výškovo umiestnenej stavby hotela) vážne naruší chránené územie a negatívne ovplyvní cenné usporiadanie krajinných štruktúr.

Vzhľadom na vybudovanie 7-poschodového hotela so 180° výhľadom vo vrcholovej časti jednej z kót reliéfu, navrhované umiestnenie jednotlivých obytných zón, energie reliéfu CHKO Štiavnické vrchy, jeho súčasnú krajinnú pokrývku si dovoľíme tvrdiť, že zámer sa premietne

nielen v blízkych pohľadoch (Kalvária, Sitno, Glanzebnberg, Paradajz), ale aj z diaľkových pohľadov iných orografických celkov.

Text v časti zámeru II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite je podľa nášho názoru v rozpore aj s typom krajiny, do ktorej má žiadateľ zámer osadiť golfový areál. Krajina v okolí obce Podhorie je vidieckym typom krajiny s typickými prvkami dedinskej (vidieckej) a baníckej architektúry. Navrhovaná architektúra (výšková stavba, objekty s rovnými strechami, hmoty a architektúra stavieb) sú nevhodné do prostredia vidieckej krajiny a výhľady do krajiny sú súčasťou chráneného územia UNESCO. Maximálne využitie „genius loci“, ako uvádza autor zámeru, s použitím inšpirácií a prác švajčiarsko-francúzskeho architekta Charles-Éduarda Jeannereta a jeho využitím 5 bodov modernej architektúry je scestné, nemiestne a esteticky neprijateľné pre územie CHKO Štiavnické vrchy.

Upozorňujeme, že posudzovaný zámer je v rozpore s platným územným plánom VÚC a obce Podhorie. Platná ÚPD VÚC BB nenavrhuje rozširovanie zastavaných častí územia obce Podhorie ani nenavrhuje nové plochy rozptýleného osídlenia. Tito plochy nie sú navrhnuté ani vo výhľade. Zámer deklaruje, že celkový zámer areálu je navrhnutý v lokalite, pre ktorú nie je spracovaný územný plán obce. Uvedená skutočnosť je rovnako klamlivá a zavádzajúca, nakoľko veľká časť navrhovaného zámeru je umiestnená práve v území, pre ktoré platný územný plán obce uvádza funkciu Arborétum. V tomto území sú v návrhu umiestnené obytné zóny ako aj súčasti golfových ihrísk a technická infraštruktúra vrátane ciest.

Vybudovanie tak rozsiahlej lokality s rozsiahlou funkciou bývania predstavuje v území nový cudzorodý prvok a s ním aj spojené všetky javy (prevažne negatívne). Vzhľadom k rozlohe obce Podhorie si dovoľujeme upozorniť na skutočnosť, že v prípade vybudovania zámeru ako celku, tak ako je deklarované, vznikne podobne veľké nové sídlo, aj keď s roztrateným charakterom, ktoré bude mať za následok fragmentáciu krajiny a biotopov. Tak rozsiahly zámer predstavuje nové environmentálne záťažé územia (odpady, odber vody, odber el. energie a pod.). Čo zámer aj deklaruje a to v časti požiadavky na vstupy – kapitola IV. 1.2.1 Voda, VI. 1.4. Energetické zdroje a i.. Budovanie čiastkových a jednotlivých častí zámeru je narušením krajinnnej štruktúry a významným zásahom do štruktúry obce.

Zámer deklaruje vybudovanie obecnej ČOV, čo predstavuje vyvolené náklady tak rozsiahleho charakteru, že považujeme za zavádzajúce tvrdiť, že predkladateľ Poľnohospodárske Agrodružstvo, s.r.o. disponuje tak veľkým finančným obnosom, aby uvedené skutočnosti nezostali len na úrovni sľubov. Domnievame sa, že vybudovaním zámeru dôjde len k ďalšiemu zaťaženiu územia.

Za zavádzajúce považujeme uvedený malý zásah do súčasného ekosystému vzhľadom na čísla presúvanej zeme v m³ a zámer upravovať „zvyšok plochy golfového ihriska, t.j. greeny, fairway, roughy a tree bude iba preoraný, zvláčený a preosiaty tak, aby sa plocha dala upraviť podľa požiadaviek golfovej hry. A navyše aj preoranie, zvláčnenie a preosiatie predstavuje taký zásah, ktorý existujúce prírodné a poloprírodné biotopy negatívne poškodí a zničí.

Predkladaný zámer deklaruje, že navrhovanou činnosťou bude dotknutá CHKO Štiavnické vrchy. Navrhovanou činnosťou nebude dotknuté – navrhované chránené vtáčie územie, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (NATURA 2000), národné parky, chránené vodohospodárske činnosti. Uvedenú skutočnosť považujeme za klamlivú a chceme upozorniť na závažnú chybu, nakoľko daná lokalita, na ktorej je predkladaný zámer umiestnený, zasahuje do zadenfinovaného územia európskeho významu 0265 Suť (SKUEV0265 Suť). Jedná sa napríklad o plochy, v ktorých sa ráta s ubytovaním hostí, to sú plochy č. 5, 6, 7, 8 a 11 a golfové ihriská číslo: 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Hranica tohto územia európskeho významu 0265 Suť začína hneď na konci zastavaného územia obce Podhorie, časť Žakýl. Priamo na týchto plochách sa nachádzajú biotopy európskeho významu (6510 a 6210), ktoré sú predmetom ochrany územia európskeho významu Suť (SKUEV0265) a navrhovanými činnosťami dôjde k ich likvidácii (navrhovanými činnosťami môže dôjsť aj k poškodeniu biotopov v okolí navrhovaného areálu, ako aj k poškodeniu a narušeniu populácií vzácnych, ohrozených a chránených druhov živočíchov).

Zámer uvádza biotopy národného významu v katastri Teplá a Žakýl. Zároveň však deklaruje, že realizáciou zámeru nedôjde k zníženiu počtu chránených živočíšnych druhov. Deklaruje, že nie je predpoklad negatívneho vplyvu na chránené biotopy ani na chránené druhy živočíchov a rastlín. Uvedené skutočnosti považujeme za klamlivé a zavádzajúce. Vzhľadom k skutočnosti, že lokalita patrí do CHKO Štiavnické vrchy a zámer je navrhovaný na rozsiahlych územiach, považujeme uvedené tvrdenie za alibistické, tendenčne smerované a navyše aj klamlivé. Uvedené tvrdenie, že nie je predpoklad negatívneho vplyvu na chránené biotopy ani na chránené druhy živočíchov a rastlín, nie je podložené žiadnym relevantným prieskumom zameraným na prípadné ohrozenie areálov výskytu rastlinných druhov a lokalít výskytu migračných trás živočíchov na danom území zámeru a považujeme ho len za neodborné, klamlivé a zavádzajúce tvrdenie zo strany predkladateľov zámeru.

Na základe našich odborných poznatkov si dovoľíme tvrdiť, že pri výstavbe areálu a realizácii uvedených postupov dôjde k zaniknutiu a trvalej likvidácii existujúcich prírodných a poloprírodných biotopov národného a európskeho významu v území. Práve kombinácia krajinných prvkov v území umožnila vznik mnohým biotopom, ktoré sú v súčasnosti využívané mnohými organizmami ako reprodukčná, úkrytová, potravinová lokalita a refúgium. V prípade realizácie zámeru, pri budovaní drenážneho systému pod jednotlivými golfovými poľami, bude predstavovať ďaleko rozsiahlejší zásah, aký je predpokladaný a to na veľmi rozsiahlych plochách, keď uvažíme vzdialenosti medzi jednotlivými golfovými ihriskami.

V kapitole III.2.1 Územný systém ekologickej stability (GNÚSES, RÚSES), spracovateľ zámeru vynechal dokument MÚSES, ktorý má obec Podhorie spracovaný a je schválený, teda platný. Z tohto dokumentu jasne vyplýva, že v záujmovom území Golfového areálu Podhorie sa nachádzajú nasledovné prvky MÚSES, ktoré zároveň tvoria jeho kostru. Ide o Miestny hydrický biokoridor 3 (MBk – 3) a hydricko-terestrický biokoridor MBk – 4, ktoré by boli prípadnou realizáciou zámeru zničené a znefunkčnené, čím by bola ohrozená ekologická stabilita a priechodnosť dotknutého územia. Týka sa to aj miestneho biocentra 1 (MBc – 1) a niekoľkých interakčných prvkov.

Pri zvážení uvedených dôvodov, zastávame názor, že na týchto plochách bude veľmi náročné založiť a udržať golfový trávnik s minimálnym použitím vody vo vyhovujúcom stave pre „vysoký štandard“. Vzhľadom k celosvetovým prieskumom a existujúcim dokumentom, za zavádzajúcu tiež považujeme časť o obmedzení nadmerného používania chemických prvkov. Pre hrateľnosť musí byť na golfových ihriskách nastavený určitý štandard nielen v zavlažovaní, ale i v manažmente jednotlivých trávnatých plôch. Pre údržbu takýchto plôch sa využívajú herbicídne postreky škodiace širokej škále živočíchov a pôvodných druhov rastlín. Využívanie herbicídnych postrekov tak determinuje prirodzenú skladbu rastlín na úzku škálu tráv, ktoré sa budú na greenoch nachádzať. Zároveň intenzita manažovania – časté kosenie postupne obmedzuje prítomnosť, početnosť a pokryvnosť typických druhov prírodných a poloprírodných biotopov, čo v konečnom dôsledku predstavuje ich likvidáciu. Týmto považujeme aj uvedené informácie o „minimálnom zásahu na čo najväčšej miere zachovanosti pôvodnej flóry a fauny“ za zavádzajúce.

Autori celkového zámeru nerešpektujú alarmujúcu situáciu spojenú s klimatickou zmenou a celkovým stavom krajiny. Predkladaný zámer sa nezaobera celkovými dopadmi v širšom území. Zámer neberie do úvahy skutočnosti, že v záujmovej lokalite sa klimatická zmena prejavuje dlhodobým nedostatkom vody (absencia zrážok v letných mesiacoch) a následným vysušaním jarkov v dolinách a zamokrených častí lokalít. Uvedené tvrdenia sú podložiteľné aj tým, že lokalita sa nachádza takmer na vrchole (v sedle) jedného z hlavných hrebeňov CHKO Štiavnické vrchy a teda aj pôsobenie vetrov v tejto časti územia je veľmi významné. Silné vetry prevládajúceho severo-západného prúdenia, blízkosť pomerne dlhej a hlboko zarezanej Skleno-teplickej doliny a veľký výškový rozdiel spôsobuje lievikovitý efekt v prúdení vzduchu. Ten sa prejaví najviac práve riešenej lokalite (golfové ihrisko), kde vrcholy okolitých kopcov dosahujú maximálnu výšku (obec Podhorie sa nachádza priamo v sedle) a rýchlosť prúdenia vetra je tu

najväčšia. Týmto procesom vieter synergicky podporuje vysušanie územia (s nedostatkom zrážok) v záujmovej lokalite a tým celú oblasť predurčuje ako nevhodnú na vybudovanie golfového areálu.

Usmernenie jednotlivých obytných zón do odľahlých častí krajiny, tak ako deklaruje zámer – aby si človek mohol vychutnať nerušený život v neporušenej divočine – naruší fungovanie neporušenej odľahlej časti krajiny a celkové toky energií a ekologickú niku v nej. V dnešnej dobe, keď sa upúšťa od osídľovania odľahlých častí krajiny, deklaruje zámer vybudovanie prvého projektu bývania v lese na Slovensku, pričom domy sú navrhnuté tak, aby rešpektovali vzrastlé stromy a aby si človek mohol vychutnať nerušený život v neporušenej divočine. Uvedené skutočnosti považujeme za zavádzajúce a ich charakter ľúbivosti sa snaží navodiť čitateľovi dojem úžasnosti a jedinečnosti celkového zámeru. Pritom však zamlčuje rôzne podstatné fakty a skutočnosti, ako aj vplyv na jednotlivé zložky fauny a flóry.

Rozsiahlosť navrhovanej výstavby 13 obytných zón na ploche 185 275 m², s približne 200 obytnými domami vzbudzuje podozrenie verejnosti, že zámerom projektu je profitovať z predaja navrhovaných pozemkov, resp. vybudovaných domov a nie z golfového ihriska. Realizáciou takéhoto zámeru dôjde k obohateniu jedincov a nie k celkovému prospešnému stavu v spoločnosti. Dôjde k zániku tradičnej poľnohospodárskej krajiny, kde dominujú pasienky a lúky – čo predstavuje jeden z mála prvkov trvalo udržateľného a zároveň tradičného obhospodarovania krajiny. Za zavádzajúcu informáciu považujeme vyhodnotenie pozitívneho vplyvu na zamestnanosť nakoľko je zvykom, že pri golfových ihriskách si práce spojené s údržbou ihriska obstaráva prevádzkovateľ špecializovanými externými dodávateľmi.

Aj napriek tomu, že je Slovensko pomerne malá krajina, nájdeme v ňom dokopy 29 golfových ihrísk rôznych náročností. Naozaj potrebujeme ďalšie v tak cennej krajine akou CHKO Štiavnické vrchy sú?

Zároveň ako občianski aktivisti požadujeme, aby bola spracovaná komplexná dokumentácia Správa o hodnotení činnosti podľa § 31 zákona č.24/2006 Z. z. , o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podľa zákona 24/2006 Z. z. zo všetkými náležitosťami a prieskumami v podrobnosti akú si tento rozsiahly zámer vyžaduje. Pri tak rozsiahlom zámere plánovanom v území požadujeme, aby v území bol spracovaný prieskum biotopov (zo spoločenským ohodnotením zničených biotopov), dendrologický prieskum, hluková štúdia, aby boli komplexne posúdené vplyvy na všetky zložky vrátane vplyvov na vodné pomery, vplyvy na klimatické podmienky, vplyvov na ovzdušie, vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, vplyvov na krajinu a jej charakteristický krajinný ráz, vplyvov na urbánny komplex a využívanie zeme, a najmä vplyvov v dobe výstavby.

22. **Liečebné termálne kúpele, a.s., 966 03 Sklené Teplice** (list zo dňa 22.05.2019)

Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky MZ SR č. 57/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach, je územie navrhovanej činnosti súčasťou ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach.

Na str. 40 spracovateľ dokumentácie uvádza, že „Severná časť katastra Teplá leží v ochrannom pásme prírodných liečivých zdrojov Sklené Teplice II. stupňa a celý kataster Teplá tvorí ochranné pásmo III. stupňa.“

Spracovateľ uvádza nesprávne údaje v zmysle neplatnej vyhlášky MZ SR č. 21/2000 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach. Uvedená vyhláška bola zrušená vyhláškou MZ SR č. 57/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach. V zmysle platnej vyhlášky platí, že územie ochranného pásma II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach je vyznačené o. i. v katastrálnych územiach Sklené Teplice, Banská Štiavnica, Teplá, Žakýl a Močiar. Katastrálne územia Žakýl a Teplá tvoria územie obce Podhorie, na ktorom navrhovateľ uvažuje s prevádzkou činnosti „Golfový areál Podhorie“.

Podľa § 28 zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení

niektorých zákonov platí, že ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých a minerálnych zdrojov chráni hydrogeologický kolektor minerálnej vody, jeho tranzitno-akumulačnú, prípadne infiltračnú oblasť alebo ich časti, prírodné liečivé zdroje a prírodné minerálne zdroje. V tomto ochrannom pásme je zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody alebo prírodnej minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja alebo prírodného minerálneho zdroja. Prírodný liečivý zdroj je zdroj minerálnej vody, z ktorého voda bola uznaná za prírodnú liečivú vodu podľa zákona. Prírodná minerálna voda je mikrobiologicky bezchybná podzemná voda vyvierajúca na zemský povrch z jednej alebo viacerých prirodzených alebo umelých výstupných ciest, ktorá spĺňa kvalitatívne požiadavky podľa osobitného predpisu a bola uznaná podľa zákona.

Domnievame sa, že predložený zámer vôbec neanalyzuje vplyvy navrhovanej činnosti na liečivé zdroje v Sklených Tepliciach a to najmä, nie však výlučne, z nasledovných hľadísk:

- Zámer neobsahuje informácie o chemických látkach a prípravkoch, ktoré bude navrhovateľ používať pri prevádzke golfového ihriska. Vzhľadom všeobecne známu skutočnosť potreby používania chemických látok a prípravkov (fungicídov, herbicídov) pri prevádzkovaní golfových ihrísk tak zámer nevyvracia odôvodnené pochybnosti o významnom riziku znečistenia podzemných vôd. Preto zdôrazňujeme, že realizáciou zámeru nie je vylúčené nebezpečenstvo vzniku škôd na prírodných liečivých zdrojoch.
- Zámer neobsahuje informácie o charakteristikách vody používanej na zabezpečovanie prevádzky golfového areálu (napr. za účelom založenia a údržby trávnatých plôch). Zámer pritom zároveň predpokladá využívanie pitnej vody z verejného vodovodu, pričom už v súčasnosti sú preukázateľné problémy so zásobovaním obyvateľov obce Podhorie pitnou vodou. Upozorňujeme, že už v súčasnosti platí, že obec môže podľa § 36 ods. 7 písm. b) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, obmedziť alebo zakázať užívanie pitnej vody na iné účely, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v obci v čase jej nedostatku. Z uvedeného vyplýva, že pri prevádzke navrhovanej činnosti a v záujme jej udržateľnosti nie je možné vylúčiť využívanie podzemných vôd, a teda s preukázateľným vplyvom na stav podzemných vôd v ochrannom pásme liečivého zdroja. Pre úplnosť uvádzame, že klesajúci trend množstva podzemných vôd v ochrannom pásme liečivého zdroja je v súčasnosti zrejмый a preukázateľný. Okrem rizika nedostatočného zásobovania obyvateľov obce Podhorie pitnou vodou v dôsledku realizácie zámeru preto opätovne konštatujeme, že v prípade realizácie nie je vylúčené nebezpečenstvo vzniku škôd na prírodných liečivých zdrojoch.

Navrhovaná činnosť je v zmysle Prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. kategorizovaná ako:

Kapitola 14: Účelové zariadenia pre šport, rekreáciu a cestovný ruch

Položka č. 2: Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia

Položka č. 5: Športové a rekreačné areály vrátane trvalých kempingov a karavánových miest neuvedené v položkách č. 1 – 4.

V časti IV.1.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru na str. 62 zámeru navrhovateľ uvádza potrebu parkovísk s celkovou kapacitou pre 207 osobných vozidiel.

Domnievame sa, že v zmysle vyššie uvedeného a podľa Prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. je potrebné navrhovanú činnosť zároveň kategorizovať nasledovne:

Kapitola 9: Infraštruktúra

Položka č. 16: Projekty rozvoja obcí vrátane b) statickej dopravy (od 100 do 500 stojísk)

Konštatujeme, že vyššie uvedená klasifikácia bola zo strany spracovateľa dokumentácie opomenutá.

Vzhľadom na jestvujúce riziká a významné vplyvy zámeru na životné prostredie (CHKO Štiavnické vrchy, územie NATURA 2000) a verejný záujem ochrany liečivých zdrojov, prírody a krajiny požadujeme spracovanie variantného riešenia navrhovanej činnosti.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. platí, že predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov je strategický dokument pripravovaný pre oblasť poľnohospodárstva, lesníctva, rybárstva, priemyslu, energetiky, dopravy, odpadového hospodárstva, vodného hospodárstva, telekomunikácií, cestovného ruchu, územného plánovania alebo využívania územia, regionálneho rozvoja a životného prostredia, ako aj strategický dokument spolufinancovaný Európskou úniou, ktoré majú pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie a zároveň vytvárajú rámec na schválenie niektorej z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 okrem strategických dokumentov, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni.

Vzhľadom na predpokladaný významný vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie (CHKO Štiavnické vrchy, NATURA 2000) a územno-plánovaciú dokumentáciu obce Podhorie (ktorá v súčasnosti pre lokalitu umiestnenia zámeru nie je schválená) sa domnievame, že predložený zámer je potrebné subsumovať pod § 4 zákona č. 24/2006 Z. z., a teda spracovať a následne posudzovať ako strategický dokument v zmysle druhej časti zákona, s čím sa spracovateľ podľa nášho názoru náležite nevysporiadal.

V predložennom zámere spracovateľ, ktorý je odborne spôsobilou osobou podľa vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie (číslo osvedčenia: 554/2011/OEP), podľa nášho názoru nedostatočne až so zanedbaním odbornej starostlivosti posúdil vplyv navrhovanej činnosti na stav prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach, ktoré sú predmetom právnej ochrany v zmysle znenia platných právnych predpisov a tiež vykonávacieho predpisu - vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 57/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach. Domnievame sa, že predložená dokumentácia nespĺňa požiadavky špeciálneho právneho predpisu – zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, keďže napriek dodržaniu formálnej obsahovej štruktúry dokumentu, ignoruje (alebo zjavne bagatelizuje) existenciu významných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a súvisiace existujúce objekty právnej ochrany (najmä, nie však výlučne, záujmy ochrany liečivých zdrojov a prírody a krajiny). Spochybňujeme zároveň formu predloženej dokumentácie ako zámeru navrhovanej činnosti podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z., vzhľadom na rozsah zámeru a jeho preukázateľný významný vplyv tvrdíme, že tento je potrebné posudzovať ako strategický dokument.

V súlade s vyššie uvedenou argumentáciou, ktorou sme sa za účelom hospodárnosti konania a zabezpečenia legitímneho záujmu obmedzili na vybrané časti dokumentácie z pohľadu ochrany prírodných liečivých zdrojov, dávame k navrhovanej činnosti ako k celku zásadné nesúhlasné stanovisko. Požadujeme prehodnotiť potrebu spracovania strategického dokumentu a taktiež vykonať posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti „Golfový areál Podhorie“ na životné prostredie a zároveň si týmto uplatňujeme právo účastníka konania v súlade s § 24 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

23. Mgr. Slavomír Búci, Staromestská 9, 969 01 Banská Štiavnica (list zo dňa 09.05.2019 žiadosť o zmenu údajov k zámeru navrhovanej činnosti „Golfový areál Podhorie“)

V časti Odôvodnenie tohto dokumentu sa na strane 3/3 píše:

Orgán štátnej správy posudzovania vplyvov preskúmal žiadosť žiadateľa, porovnal pozemky, ktoré by mali byť navrhovanou činnosťou dotknuté, s pozemkami, ktoré sú súčasťou národného zoznamu území európskeho významu vydaného vo výnose Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004.5.1 zo dňa 14. júla 2004 s pozemkami susedných maloplošne chránených území (Prírodná pamiatka Žakýlske pleso) a dospel k tomuto záveru:

Navrhovaná činnosť s názvom „Golfový areál Podhorie“ je navrhnutá na pozemkoch, ktoré nie sú súčasťou národného zoznamu území európskeho významu a ani súčasťou maloplošných chránených území.“

S touto časťou dokumentu nesúhlasím a upozorňujem Vás na závažnú chybu, ktorá môže mať zavádzajúci charakter pre verejnosť, pretože výrazná časť plánovaného „Golfového areálu Podhorie“ sa nachádza v území európskeho významu 0265 Suť (SKUEV0265 Suť). Hranica tohto územia európskeho významu 0265 Suť začína hneď na konci zastavaného územia obce Podhorie, časť Žakýl. Ako prílohu Vám prikladám výrez mapy územia SKUEV0265 Suť, vytvorenej na základe aktuálnej geodatabázy, ktorá bola použitá pri tvorbe Regionálneho územného systému ekologickej stability okresov Banská Štiavnica a Žiar nad Hronom. Detailnú mapu celého územia SKUEV 0265 Suť je možné si pozrieť na webovej stránke Štátnej ochrany prírody SR: <http://www.sopsr.sk/natura/?p=4&sec=5&kod=SKUEV0265>.

24. **Mgr. Slavomír Búci, Staromestská 9, 969 01 Banská Štiavnica** (list zo dňa 11.05.2019)

Mapa výkresu „Prehľadnej situácie umiestnenia navrhovanej činnosti“ nie je prehľadná z nasledujúcich dôvodov:

V legende mapy nie sú jasne vyznačené všetky zobrazené plochy a tabuľky v Slovenskom jazyku, takže pre mnohých ľudí je mapa nezrozumiteľná.

Použitý mapový podklad obce Podhorie považujem za nevhodný, pretože obsahuje aj parcely záhrad, alebo TTP na miestach mimo záujmu navrhovateľa, čím sa mapa zámeru stáva neprehľadná. A naopak, v záujmovom území navrhovateľa tieto parcely chýbajú.

Chýba opis vlastníckeho vzťahu navrhovateľa ku všetkým parcelám, na ktorých plánuje vybudovať golfový areál a ktoré by boli v prípade realizácie projektu dotknuté výstavbou alebo prevádzkou areálu.

V mape nie sú jednoznačne vyznačené hlavné cestné ťahy v katastroch dotknutých obcí. Takisto v mape nie sú vyznačené a farebne odlišené už existujúce cesty a cesty, ktoré sa plánujú vybudovať. Tým sa v mape nedá dobre orientovať a je neprehľadná.

V mape chýbajú vyznačené kóty s uvedením jej názvu a nadmorskej výšky, kvôli jasnosti a presnosti identifikovania jednotlivých plôch zámeru.

V mape chýba vyznačenie a lokalizácia maloplošne chránených území, území európskeho významu a priemet prvkov RÚSES-u okresu Banská Štiavnica.

Časť dokumentu „Základné členenie zámeru : Golfové ihrisko“ považujem za zavádzajúce a klamlivo napísanú, pretože:

Pri presune 172 398 m³ zeminy (čo pre predstavu znamená 17 240 naložených nákladných vozidiel Tatra), nemožno hovoriť o šetrnom osadení ihriska do krajiny a malom zásahu do súčasného ekosystému. Keď uvážim plochu ihriska, reliéf lokality, prístupnosť jednotlivých plôch a množstvo ťažkej techniky, ktorá bude pri výstavbe použitá, ekosystém krajiny bude úplne zničený.

Lokalita v súčasnej dobe predstavuje otvorenú, lúčno-pasienkovú krajinu s prvkami historických krajinných štruktúr (medze, remízky, skalné valy, náznaky políčov, zarastené staré cesty), s množstvom rozptýlenej nelesnej drevinovej vegetácie. Práve táto kombinácia krajinných prvkov umožnila vznik mnohým biotopom, ktoré sú v súčasnosti využívané mnohými organizmami ako reprodukčná, úkrytová, potravinová lokalita a refúgium.

Tvrdenie, že golfové ihrisko nebude oplotené a v tesnej blízkosti sa budú pásť hospodárske zvieratá miestnych farmárov považujem za klamlivé.

Lokalita je hojne využívaná a navštevovaná poľovnou zverou, najmä v čase vyvážania mláďat a tá (zver) by golfový trávnik veľmi rýchlo premenila na zorané pole. Takže investor by areál dodatočne určite oplotil.

Za klamlivú a zavádzajúcu tiež považujem časť o obmedzení nadmerného používania chemických prvkov a vody.

Už z prvého prieskumu územia je jasné, že v najnižších častiach lokalít sú vytvorené lúčne biotopy pravdepodobne Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) – biotop európskeho

významu, LK3 Mezofilné pasienky a spásané lúky – biotop národného významu, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky – biotop národného významu a bodovo Lk10 Vegetácia vysokých ostríc – biotop národného významu. Vo vyššie položených častiach lokalít sú vytvorené Tr biotopy – Teplo a suchomilné travinno-bylinné porasty (biotop Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápniťom substráte (6210) – biotop európskeho významu a pravdepodobne aj Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (6240*) – prioritný biotop európskeho významu, Tr6 Teplomilné lemy – biotop národného významu) a bodovo Pi Piesky a pionierske porasty (plochy navrhovaných golfových ihrísk č: 2, 3, 5, 6, 7). Prítomnosť týchto suchomilných a xerothermických biotopov signalizuje prispôsobenie reálnej vegetácie na nedostatok vody. Takže na týchto plochách bude veľmi náročné založiť a udržať golfový trávnik s minimálnym použitím vody (priemerná spotreba vody na 18-jamkové golfové ihrisko predstavuje 1 200 až 1 500 m³ vody) vo vyhovujúcom stave pre „vysoký štandard“.

Tu by som navrhoval vypracovať detailnú mapu všetkých druhov biotopov podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič 2002), ktoré sa nachádzajú v území, ktorého sa dotkne zámer navrhovateľa, s ich plošnou výmerou a uvedenou spoločenskou hodnotou prepočítanou na plochu záberu golfového ihriska a plochy, ktoré sa poškodia pri prípadnej realizácii zámeru, výstavbou a ťažkou technikou. Metodika mapovania biotopov je uvedená v už spomínanej publikácii Katalóg biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič 2002).

Už niekoľko rokov trvajúca klimatická zmena prejavuje dlhodobým nedostatkom vody (absencia zrážok v letných mesiacoch) a následným vysúšaním jarkov v dolinách a zamokrených častí lokalít. Lokalita sa nachádza takmer na vrchole (v sedle) jedného z hlavných hrebeňov Štiavnických vrchov a teda aj pôsobenie vetrov v tejto časti územia je veľmi významné. Silné vetry prevládajúceho severo-západného prúdenia, blízkosť pomerne dlhej a hlboko zarezanej Sklenoteplíckej doliny a veľký výškový rozdiel spôsobuje lievikovitý efekt v prúdení vzduchu. Ten sa prejaví najviac práve riešenej lokalite (golfové ihrisko), kde vrcholy okolitých kopcov dosahujú maximálnu výšku (obec Podhorie sa nachádza priamo v sedle) a rýchlosť prúdenia vetra je tu najväčšia. Týmto procesom vietor synergicky podporuje vysušanie územia (s nedostatkom zrážok) v záujmovej lokalite a tým celú oblasť predurčuje ako nevhodnú na vybudovanie golfového areálu.

V prípade realizácie zámeru by pri budovaní drenážneho systému pod jednotlivými golfovými poliami (ktorý sa javí ako nutnosť) boli zničené aj okolité biotopy a to na veľmi rozsiahlych plochách, keď uvažíme vzdialenosti medzi jednotlivými golfovými ihriskami.

Vybudovanie 7-poschodového hotela so 180° výhľadom vo vrcholovej časti jednej z kót nenávratne poruší krajinný obraz nielen dotknutého územia, ale aj značnej časti Štiavnických vrchov. Územie, na ktorom sa predpokladá vybudovanie golfového areálu s objektami je okrem toho súčasťou ochranného pásma územia UNESCO. Nová urbanistická štruktúra (vrátane nevhodnej výškovej stavby) vážne naruší chránené územie, nakoľko sa uvedený areál negatívne prejaví v diaľkových pohľadoch a to najmä z banskoštiavnickej kalvárie, vrcholu Sitna, okolitých kót ako napríklad Bujačia 816 m n. m., z turistickej trasy medzi Banským Studencom a Dubovým – kóta Tri kamene 861 m n. m., ale aj z iných orografických celkov – pohorie Vtáčnik, Poľana a Veporské vrchy.

Jednotlivé obytné zóny sú naprojektované a navrhnuté tak nevhodne a necitlivo, že pri ich prípadnom budovaní a realizácii zámeru bude zničené aj ďalšie rozsiahle územie (biotopy a ekosystémy) a táto časť Chránenej krajinnéj oblasti Štiavnické vrchy úplne prestane plniť svoju funkciu a účel, ktorým je: „Chránená krajinná oblasť (CHKO) – rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou 1 000 ha, s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia.“

Text v časti zámeru II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite je podľa môjho názoru v rozpore aj s typom krajiny, do ktorej má žiadateľ zámer osadiť golfový areál. Krajina v okolí obce Podhorie je vidieckym typom krajiny s typickými prvkami dedinskej (vidieckej) a baníckej architektúry. Navrhovaná architektúra (výšková stavba, objekty s rovnými

strechami, hmoty a architektúra stavieb) sú nevhodné do prostredia vidieckej krajiny, ktorá je navyše súčasťou chráneného územia UNESCO. Maximálne využitie „Genius loci“, ako uvádza autor zámeru, s použitím inšpirácií a prác švajčiarsko-francúzskeho architekta Charles-Éduarda Jeannereta a jeho využitím 5 bodov modernej architektúry je scestné, nemiestne a esteticky neprijateľné pre územie CHKO Štiavnické vrchy. O posúdenie tejto stránky zámeru by som navrhol požiadať o stanovisko Krajský pamiatkový úrad v Banskej Bystrici.

V časti: III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia sú, uvedené klamlivé a verejnosť zavádzajúce informácie v časti III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území. Spracovateľ zámeru tu uvádza, že navrhovanou činnosťou „nebude dotknuté“:

- územie európskeho významu
- európska sústava chránených území (NATURA 2000).

S týmto tvrdením autora zámeru „Golfový areál Podhorie“ nesúhlasím a upozorňujem Vás na závažnú chybu, pretože výrazná časť plánovaného „Golfového areálu Podhorie“ sa nachádza v území európskeho významu 0265 Suť (SKUEV0265 Suť). Jedná sa napríklad o plochy, v ktorých sa ráta s ubytovaním hostí, to sú plochy č. 5, 6, 7, 8 a 11 a golfové ihriská číslo: 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Hranica tohto územia európskeho významu 0265 Suť začína hneď na konci zastavaného územia obce Podhorie, časť Žakýl. Ako prílohu Vám prikladám výrez mapy územia SKUEV0265 Suť, vytvorenej na základe aktuálnej geodatabázy, ktorá bola použitá pri tvorbe Regionálneho územného systému ekologickej stability okresov Banská Štiavnica a Žiar nad Hronom. Celú mapu SKUEV0265 Suť si môžete overiť aj na internetovej stránke: <http://www.sopsr.sk/natura/?p=4&sec=5&kod=SKUEV0265>.

Autor zámeru v podkapitole III.2.1 Územný systém ekologickej stability (GNÚSES, RÚSES) si nevšimol, že pri opise Biocentra RBc 8 Žakýl v RÚSES okrese Banská Štiavnica je v časti Legislatívna ochrana spomenuté aj SKUEV0265 Suť. V ňom sa nachádzajú aj nasledujúce biotopy európskeho významu, ktoré môžu byť prípadnou výstavbou golfového areálu narušené, alebo úplne zničené. Ide o biotopy:

- 91I0 Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 6240 Subpanónske travinnobylinné porasty
- 91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- 91H0 Teplomilné panónske dubové lesy
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží
(*dôležité stanovištia Orchideaceae)
- 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd

V podkapitolách IV.3.3. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, IV.3.3.1. Vplyvy na rastlinstvo a chránené biotopy a druhy, IV.3.3.2. Vplyvy na ryby a vodné živočíšstvo, IV.3.3.3. Vplyvy na ostatné živočíšstvo, IV.3.4. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz, IV.3.5. Vplyv na chránené biotopy a chránené druhy rastlín a živočíchov a IV.3.6. Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES) sú opäť použité nepravdivé, klamlivé, neodborné a verejnosť zavádzajúce informácie, pretože podľa môjho názoru, realizáciou zámeru výstavby golfového areálu nastanú zmeny nezvratného charakteru a obrovského rozsahu. Tie sa prejavujú v: znížení počtu živočíšnych a rastlinných druhov, úplnej zmene ekologického prostredia, zhoršení ekologického prostredia pre ryby a iné vodné a na vodu viazané živočíchy, takisto živočíšstvo lesov a lúk. Najmarkantnejšie sa zmeny prejavujú vo využívaní krajiny (100 % zmena) a krajinnom obraze. Realizáciou zámeru sa mnohé vzácne

a chránené druhy rastlín a živočíchov z postihnutých oblastí vytratia tým sa vážne naruší fungovanie okolitých, aj vzdialenejších ekosystémov. V kapitole IV.5.2. Vplyvy na chránené územia prírody je tiež použitý klamlivý údaj, pretože značná časť územia Golfového areálu Podhorie sa nachádza v SKUEV0265 Suť a teda v sústave chránených území NATURA 2000.

Zároveň s týmito pripomienkami žiadam OÚ v Banskej Štiavnici, odbor starostlivosti o životné prostredie, aby v prípade „Golfového areálu Podhorie“ v zisťovacom konaní rozhodol tak, že: zámer je potrebné ďalej posudzovať a je potrebné urobiť komplexné hodnotenie.

25. Obec Sklené Teplice, 966 03 Sklené Teplice 161 (list č.2019/982, S2019/138, zo dňa 28.05.2019)

Vzhľadom na skutočnosť, že zámer neobsahuje všetky informácie o možnom vplyve navrhovanej činnosti na územie, obyvateľov a návštevníkov kúpeľnej obce Sklené Teplice, žiadame v konaní o posudzovaní vplyvov doplniť tieto skutočnosti:

Posúdiť vplyv dopravy počas výstavby zámeru na územie obce Sklené Teplice.

Posúdiť možnosti zdrojov vody pre navrhovaný zámer z podzemných, povrchových zdrojov a ich vplyv na zdroje pitnej vody využívané na zásobovanie obce Sklené Teplice podložené hydrogeologickým posudkom.

Posúdiť vplyv navrhovanej činnosti na zdroje a ochranné pásma termálnych vôd využívané v kúpeľoch Sklené Teplice podložené hydrogeologickým posudkom.

Tieto podmienky žiadame zohľadniť pri stanovení rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, resp. uviesť vo výrokovvej časti rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

26. Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie č. 1, 969 24 Banská Štiavnica (list č. 16/2019/Výst., zo dňa 14.05.2019)

Máme za to, že uvedený projektový zámer je potrebné posudzovať podľa zákona o posudzovaní

27. Pozemkové spoločenstvo – Teplá, 969 82 Podhorie 167 (list zo dňa 25.05.2019)

Nakoľko nám nie je jasné a známe z predloženého zámeru aká stavba zasahuje do pozemkov Urbárskej spoločnosti – Teplá, nemôžeme sa k tomuto vyjadriť. Preto Vás žiadame, aby ste bližšie špecifikovali Vaše záujmy týkajúce sa dotknutých parciel Pozemkového spoločenstva – Teplá.

Tiež ako občania tejto obce máme dotaz na Vás, aký vplyv budú mať vrty na podzemnú vodu, ktorá teraz zásobuje obec Podhorie.

Po dodaní bližšie špecifikovaných podkladov vo Vašom zámere sa k tomu následne vyjadríme.

28. Urbárska a pasienková spoločnosť Podhorie – Žakýl, 969 82 Podhorie (list zo dňa 30.05.2019)

Urbárska a pasienková spoločnosť Podhorie – Žakýl nesúhlasí s golfovým areálom v Podhorí. Odôvodnenie: veľký zásah do životného prostredia.

Predložený zámer ďalej posudzujte podľa zákona o posudzovaní.

29. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava

K predstavenému zámeru „Golfový areál Podhorie“ predkladáme nasledovné stanovisko:

Podľa §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „(1) Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie. (2) Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi. (3) Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného

prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.“

Žiadame navrhovateľa, aby zhodnotil vplyv predmetného zámeru a to z hľadiska nasledovných ustanovení osobitných zákonov:

Žiadame podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010 , Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.

Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znižovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.

Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa §3 ods.3 až ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z.

Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č.543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.

Žiadame dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (<http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/>). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzený vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.

Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (<http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441>).

Žiadame definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu.

Žiadame overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.

Žiadame variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.

Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.

Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z.z.

Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolí území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

Žiadame preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (<https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela>).

Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.

Žiadame preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z.

Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu.

Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods 4.“ Ak sa nepreukáže súlad zámeru s environmentálnymi záujmami podľa osobitných zákonov v rozsahu ako sme uviedli v bode a) až r) v tejto časti nášho stanoviska, požadujeme, aby sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru „Golfový areál Podhorie“ prostredníctvom správy o hodnotení, verejného prerokovania, odborného posúdenia so spracovaním záverečného stanoviska, ktoré navrhovaný zámer komplexne posúdi a prípadne navrhne kompenzačné opatrenia; v takomto prípade žiadame v rozsahu hodnotenia uviesť aj povinnosť vyhodnotiť body a) až r) tejto časti nášho vyjadrenia a súčasne naše požiadavky uvedené v časti 2) a v časti 3) tohto vyjadrenia uviesť v záväzných podmienkach záverečného stanoviska.

V prípade, že príslušný orgán vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov zámeru „Golfový areál Podhorie“ na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie podmienok uvedených v časti 2) a v časti 3) tohto stanoviska do

záväzných podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA a zároveň ich vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia podľa §20a písm.a zákona EIA.

Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.: „Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.“; podľa §27 ods.1 zákona o životnom prostredí: „Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevylučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis.“. Podľa §8 zákona o životnom prostredí „Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.“ Podľa §10 zákona o životnom prostredí „Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti. Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami: výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.

Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.

Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým stáť ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.

Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>.

Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možností voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy

realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou

Podmienky uvedené v písmenách r) až z) v tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako preventívne a kompenzačné opatrenia.

Podľa čl.55 ods.1 Ústavy SR „Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.“; čo je jedna z definícií trvalo udržateľného rozvoja: súčasný ekonomický rast súbežne s rastom sociálnych a ekologických aspektov podnikania. Podľa §6 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“ Trvalo udržateľný rozvoj podľa čl.1 zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) je „život každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie zdravia a dosiahnutie blahobytu. Podľa §1 Stavebného zákona „(1) Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. (2) Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.“ Územné rozhodnutie je záverom procesu územného plánovania, kedy sa vydáva individuálny správny akt, ktorý umiestňuje daný projekt do územia. Keďže predmetom daného konania je umožnenie ekonomického rastu; musí byť súbežne sprevádzané nielen kompenzáciou a prevenciou (viď časť 2) tohto vyjadrenia) ale aj ekologický rast resp. environmentálny zisk; t.j. vplyvy na životné prostredie musia nielen environmentálnu ujmu kompenzovať, ale urobiť aj niečo navyše, poskytnúť environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Z takýchto opatrení požadujeme realizáciu nasledovných opatrení:

Navrhovateľ vysadí v obci Podhorie 50ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a

porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru:

Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie: v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v príľahlom povodí.

Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav: Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest, zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienením transparentných výplní otvorov, podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre, zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam, zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam, vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric, zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha: Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok: zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí, zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest, zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi.

Podmienky uvedené v písmenách aa) až cc) tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako opatrenia environmentálneho zisku.

Podľa článku 45 ústavy SR „Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu“ Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku „Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom

zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.

Podľa čl 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z. z. (Aarhuský dohovor) „Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.“ Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a doplnujúca informácia, ktoré žiadame zverejniť na webovej stránke www.enviroportál.sk/eia/sk na podstránke predmetného zámeru; o tejto skutočnosti úrad oboznámi účastníkov konania a dá im možnosť vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku. Žiadame dodržať uvedený procesný postup. Podľa dôvodovej správy novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.314/2014 Z.z. platnej od 1.1.2015 „Podľa Komisie sú hlavným nedostatkom platného zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov dôsledky nedostatočného prepojenia procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností s následnými povolovacími procedúrami, pretože sa tak vytvára priestor pre nerešpektovanie výsledkov procesu posudzovania vplyvov, ktorým tak nemôže garantovať ani plné zabezpečenie práv dotknutej verejnosti už účastnej na tomto konaní, resp. majúcej záujem o výsledok rozhodovania v záležitostiach životného prostredia. Otvára sa tak problematika implementácie v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky časti tých požiadaviek Aarhuského dohovoru (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zo dňa 25. júna 1998), ktoré smernica EIA implementuje (články č. 6, 7 a 9).“. Podľa čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru č.43/2006 Z.z. má verejnosť právo efektívne presadzovať svoje práva a záujmy pričom štátne orgány majú povinnosť realizáciu tohto práva efektívne zabezpečiť. Žiadame v odôvodnení rozhodnutia uviesť akým konkrétnym spôsobom bolo uvedené ustanovenie naplnené v predmetnom konaní a to vo vzťahu k právu na dobrú správu vecí verejných podľa čl.41 Charty základných práv EÚ najmä vo vzťahu k realizácii práva na informácie o životnom prostredí podľa čl.4 Aarhuského dohovoru a možnosti efektívne reálne ovplyvniť výsledok zámeru podľa čl.6 Aarhuského dohovoru a ktoré záväzné podmienky rozhodnutia sú materiálno-právnym prejavom naplnenia prístupu verejnosti k spravodlivosti v oblasti prístupu k spravodlivosti v otázkach životného prostredia pre nasledovné konania. Podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolujuúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplnujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení, e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.“; v dôsledku §64 zákona EIA sa konzultáciu vykoná na zvolanom ústnom pojednávaní podľa §21 Správneho poriadku, ktorú má príslušný úrad

povinnosť zvolať, ak si verejnnosť uplatní svoje právo na konzultáciu podľa §63 ods.1 zákona EIA, posledná veta.

Žiadame príslušný orgán aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povolučujúcim orgánom resp. schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z.. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä, doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení, obsah a rozsah poprojektovej analýzy. Žiadame uviesť výsledok konzultácie v odôvodnení vydaného rozhodnutia.

30. Nadácia Aevis, Kpt. Nálepku 102, 069 01 Snina

Po analýze predloženého zámeru ako aj dostupných dokumentov popisujúcich aktuálny stav a očakávaný rozvoj a ochranu tohto územia chceme na úvod upozorniť na nesúlad predloženého zámeru s analyzovanými podkladmi. Podľa územného plánu obce Podhorie (<http://bit.ly/30vUhGA>), časti “Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP” má obec v širšom kontexte plniť okrem bývania viacero funkcií: kultúrno ochrannú a poznávaciu - je súčasťou územia zapísaného do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO (oznámenie č.159/1991) v rámci lokality „B. Štiavnica a technické pamiatky okolia“, ďalej je tu Žakýlsky hrad, múzeum, pamätná izba, kostol Návštevy panny Márie, ľudová architektúra, organizovanie Pohronských folklórnych slávností a pod., rekreačnú - chotár je súčasťou Rekreačného územného celku B. Štiavnica a okolie medzinárodného významu. Východiskovým centrom je B. Štiavnica a najbližšou organizačnou jednotkou turizmu a CR sú Sklené Teplice a Repište. Obci je priradená funkcia „relaxačného strediska rekreácie a turizmu“ vodo ochrannú - OP II° prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach, OP I° zdrojov pitnej vody pre obec (pramene) a OP III° vodárenského Vydričného potoka prírodoochrannú – CHKO Štiavnické vrchy, Natura 2000 – SKUEV0265 Suť a Prírodná pamiatka Žakýlske pleso, chotárom prechádza biokoridor nadregionálneho významu. Podľa tohto dokumentu je do roku 2020 celkovo navrhovaných na záber pôdy 11 lokalít v rozsahu 10,07 ha, z toho poľnohospod. pôdy je 9,2577 ha (z toho v zastavanom území 7,4154 ha). Navrhovaná činnosť (záber PPF a LPF na výmere viac ako 93 ha) teda aktuálne nie je v súlade s Územným plánom obce, ktorý v danej lokalite (severne a severovýchodne od obce) nepredpokladá rozvoj a nemá tam vymedzené plochy pozemkov 2 ani rodinných domov, ani občianskeho vybavenia, ani športu a rekreácie a ani cestovného ruchu. Navrhovaná činnosť je taktiež v rozpore s územným plánom regiónu – ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v platnom znení (aj napriek tomu, že zámer na strane 24, 66 a 70 tvrdí opak) a to v rozpore so Záväznou časťou ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, konkrétne s regulatívami 3 a 4:3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky: 3.6. Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu. Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť nedôvodné rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu, regionálneho významu a v biotopoch

druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny. Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny. Chceme tiež poukázať na nedostatočne spracovanie samotného zámeru predovšetkým v nadväznosti na hodnotenie dopadov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Zámer v časti IV.3.2.4 - Vplyvy na vodné pomery, hodnotí tento zámer len veľmi povrchné. Vôbec sa v ňom neuvádza, že výstavba priamo zasiahne na viacerých miestach do bočných prítokov potokov Slaná (resp. Jesenica) a Teplá, ktoré budú navyše prehradené pri výstavbe závlahových akumulčných nádrží, tzv. jazierok. Zámer sa tiež vôbec nezaobera dopadmi, ktoré môžu vzniknúť v priebehu využívania golfového areálu v čase jeho plnej prevádzky. Samotná existencia zavlažovacích jazierok bude mať jednoznačne dopad na vodné pomery v danom území s presahom na okolité biotopy a v nich sa vyskytujúce chránené druhy, ktoré sú aj súčasťou územia Natura 2000 - SKUEV0265 Suť. Podstatný dopad na vodné pomery bude mať aj zavlažovanie golfových ihrísk, ktoré nie je nikde v zámere podrobnejšie popísané. (V texte je spomenutá len predpokladaná spotreba vody pre hotel a jednotlivé obytné zóny - spolu 42351 m³/rok - ktorá má po prečistení končiť v závlahových jazierkach.) Vodné pomery sa preto môžu zmeniť na značnej časti územia, ktorého sa týka táto navrhovaná činnosť ako aj jeho bližšieho či vzdialenejšieho okolia. V súvislosti so zavlažovaním a budovaním jazierok je zarážajúce aj tvrdenie v časti IV.3.2.5 - Vplyvy na pôdu, kde sa píše, že "Nie je predpoklad zmeny pôdnovlahového režimu". Nakoľko zo zámeru nie je jasné, aké sú objemy vody potrebnej na zavlažovanie golfových ihrísk nie je jasné, či voda, ktorá bude k dispozícii v zavlažovacích jazierkach bude postačovať na závlahu golfového areálu alebo bude potrebné získavať na závlahu aj vodu z iných zdrojov. V ďalších častiach zámeru (IV.3.3.1. - Vplyvy na rastlinstvo a chránené biotopy a druhy, IV.3.5. - vplyv na chránené biotopy a chránené druhy rastlín a živočíchov) sa píše, že je predpoklad, že realizáciou zámeru dôjde k minimálnej zmene ekologickej kvality prostredia a tiež, že. Je predpoklad, že realizáciou zámeru nedôjde ku zníženiu počtu chránených živočíšnych druhov. Nie je predpoklad negatívneho vplyvu na chránené biotopy ani na chránené druhy rastlín a živočíchov". K tomuto tvrdeniu nie sú v texte zámeru poskytnuté žiadne dáta ani argumenty. Naopak v zámere sa píše, že v rámci budovania golfového ihriska dôjde k zárezom a násypom zeminy na ploche viac ako 13 ha, na ostatnej ploche ihriska (10 ha) dôjde k preoraniu, zvláčneniu a preosiatu (bez podrobnejšej špecifikácie týchto činností), na ihriskách dôjde k vysadeniu vhodne vybraných pôvodných druhov tráv, ktoré budú navyše udržiavané s pomocou chemických prípravkov (str. 7). Na ploche viac ako 7 ha dôjde k výstavbe infraštruktúry (str. 22) a ostatná plocha (výmera viac ako 60 ha) bude vyčlenená pre hotel, objekty pre bývanie a rekreáciu, domy a objekty občianskej vybavenosti. Z týchto faktov jasne vyplýva, že na značnom území dôjde už len v procese výstavby predloženého zámeru priamo k usmrteniu chránených živočíchov a k zničeniu alebo poškodeniu biotopov, z ktorých plošne významná časť je chránená ako lokalita Natura 2000 - SKUEV0265 Suť, čo je v rozpore s tvrdením v texte zámeru, že "navrhovaná činnosť nezasahuje do územia Natura 2000" (str. 66 aj 70). V opise tejto lokality Natura 2000 sa medzi činnosťami, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území nachádza o.i. aj výrub stromov nad 80 ks, výrub krov nad 500 m², terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí, výrub drevín brehových porastov nad 50 m dĺžky, budovanie účelových komunikácií, nekrytých parkovísk a odstavných plôch, rodinných domov, penziónov a chát. (<http://bit.ly/30rmGgZ>). V ďalšej časti zámeru (IV.3.3.2. Vplyv na ryby a vodné živočíšstvo) sa píše, že nie je predpoklad, že realizáciou zámeru dôjde k zmene resp. k zhoršeniu životného prostredia pre ryby a vodné živočíšstvo, no v texte zámeru nie je nikde podrobnejšia táto téma popísaná. V texte zámeru sa

síce dozvedáme, že na udržiavanie golfového ihriska sa budú používať chemické prípravky no nikde nie je definovaný druh (predpokladáme, že to budú minimálne pesticídy ako aj organické alebo umelé hnojivá ako nevyhnutná súčasť starostlivosti o trávnaté plochy golfových ihrísk), spôsob ich využívania a nakladania s nimi ani ich množstvo. V rámci územia Natura 2000 - SKUEV0265 Sut', ktoré zahŕňa aj vodné toky prameniace a pretekajúce miestami realizácie navrhovanej činnosti, sú predmetom ochrany aj ryby (Hlaváč bielooplutvý, Lopatka dúhová), obojživelníky (Kunka žltobruchá) a tiež hmyz (Šidielko ozdobné), ktorého vývinové štádium je viazané na vodné prostredie a tiež cicavce (Vydra riečna) živiace sa v značnej miere vodnými živočíchmi. Z tohto dôvodu je nevyhnutné posúdiť okrem dopadov zámeru na ryby a vodné živočíchy, ktoré vzniknú priamym zásahom do vodných tokov a ich okolia počas výstavby aj dopady dlhodobej aplikácie chemických látok počas využívania golfového areálu ako v samotnej lokalite tak aj v jej širšom okolí. Nakoľko časť obyvateľov obce Podhorie si zabezpečuje pitnú vodu z vlastných studní, ktoré sa môžu nachádzať v blízkosti územia, ktoré bude dlhodobo ošetrované minimálne pesticídmi a organickými alebo umelými hnojivami, rovnako ako z dôvodu, že severozápadná časť lokality predloženého zámeru sa pravdepodobne nachádza v ochrannom pásme II° prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach (z predložených mapových podkladov sa to nedá jednoznačne vylúčiť), je nevyhnutné zamerať pozornosť pri hodnotení aj na kvalitu podzemnej vody, ktorej sa zámer vôbec nevenuje. Ak aj v prípade nesúladu navrhovanej činnosti s územným plánom regiónu – ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v platnom znení a nesúladu s aktuálne platným územným plánom obce Podhorie bude navrhovateľ aj naďalej trvať na realizácii tohto zámeru, požadujeme z dôvodu predpokladaných významných nepriaznivých, priamych aj nepriamych, dlhodobých až trvalých vplyvov navrhovanej činnosti na chránené územie a jeho okolie, a to počas výstavby aj počas prevádzky, aby bola pre zámer navrhovanej činnosti „Golfový areál Podhorie“ vypracovaná Správa o hodnotení. Navrhovanú činnosť preto na základe kritérií pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z., požadujeme ďalej posudzovať v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. Navrhujeme, aby správny orgán v rozsahu hodnotenia uložil navrhovateľovi, na základe vyššie uvedených faktov a zdôvodnení, zabezpečiť vyhodnotenie nasledovných vplyvov:

Podrobne opísať súlad navrhovanej činnosti s aktuálne platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Podhorie a s platným územným plánom vyššieho územného celku Banskobystrického samosprávneho kraja.

Presné identifikovanie (na základe biologického prieskumu flóry aj fauny s biológmi príslušného zamerania) a posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti, nie len počas výstavby, ale aj počas realizácie zámeru, na prírodné prostredie územia NATURA 2000, na konkrétne, v území sa vyskytujúce biotopy a druhy európskeho významu, ako aj na druhy a ich biotopy chránené národnou legislatívou.

Zistiť, podrobne opísať a vyhodnotiť vplyv pôsobenia všetkých chemických látok využívaných pri prevádzke zámeru samostatne, ako aj ich kumulatívne pôsobenie na biotopy a druhy chránené v rámci územia Natura 2000 ako aj ich pôsobenie na iné chránené terestrické aj vodné druhy vyskytujúce sa na danej lokalite a v jej okolí prípadne vo vodných tokoch prameniach v lokalite navrhovanej činnosti.

Zistiť, podrobne opísať a vyhodnotiť vplyv pôsobenia všetkých chemických látok využívaných pri prevádzke zámeru samostatne, ako aj ich kumulatívne pôsobenie na stav podzemných vôd s dôrazom na kvalitu vody v studniach obyvateľov žijúcich v blízkosti lokality navrhovanej činnosti.

Vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy pôsobenia všetkých chemických látok využívaných pri prevádzke zámeru samostatne ako aj ich kumulatívne pôsobenie na kvalitu pôdy a jej produkcie v okolí golfových ihrísk v súvislosti s jej očakávaným využívaním pre pasenie hospodárskych zvierat miestnych farmárov – koncept otvoreného krajinného priestoru.

Vyhodnotiť riziko nehôd a ich dopadov pri skladovaní a nakladaní s chemickými látkami využívanými pri prevádzke golfového ihriska s prihliadnutím najmä na kvalitu podzemných a

povrchových vôd a navrhnúť opatrenia a postupy zabráňujúce negatívnym dopadom v prípade nehôd.

Zistiť, podrobne opísať a vyhodnotiť zmeny vodného režimu zamerané na hladinu povrchových a podzemných vôd, spôsobené výstavbou zavlažovacích jazierok a zavlažovaním golfových ihrísk a ich dopad na biotopy a druhy chránené v rámci územia Natura 2000 ako aj na iné chránené terestrické aj vodné druhy vyskytujúce sa na danej lokalite a v jej okolí prípadne vo vodných tokoch prameniach v lokalite navrhovanej činnosti.

Podrobne opísať režim zavlažovania navrhovaného golfového areálu, namodelovať očakávanú spotrebu vody v čase pre rôzne klimatické scenáre s prihliadnutím na očakávaný časový harmonogram výstavby jednotlivých komponentov/obytných zón zámeru, podrobne popísať dostupné vodné zdroje a očakávaný režim ich využívania a vyhodnotiť dopad očakávanej spotreby na tieto vodné zdroje. Podrobne opísať a kvantifikovať dopady zámeru na existujúce lesné porasty, brehové porasty a voľne rastúce stromy a kry predovšetkým v rámci územia Natura 2000 - SKUEV0265 Suť.

V prípade zistených priamych alebo nepriamych negatívnych dopadov zámeru (napr. zmien v kvalite podzemnej vody, zmien vo vodnom režime, zmien v stave biotopov alebo početnosti druhov či ich populácií...) navrhnúť kompenzačné a iné opatrenia prípadne zredukovať rozsah navrhovanej činnosti v záujme minimalizácie týchto dopadov.

31. Mgr. Iveta Pastorková, L. Štúra 3, 969 01 Banská Štiavnica

V zámere nie je uvedené, že časť územia golfového areálu Podhorie sa nachádza v sústave chránených území NATURA 2000.

V zámere sú uvedené chránené a ohrozené druhy, ako aj biotopy. Pri tak rozsiahlej výstavbe budú narušené, až úplne zničené.

Funkcia krajiny uvedenej lokality bude narušená pre celkovú faunu a flóru.

Lyžiarsky vleč, golfové ihrisko, hotel, byty nenávratne zmenia a zaťažia životné prostredie. Nejde len o proces výstavby, ale o zhodnotenie dôsledkov obývania územia ľuďmi a ich následnou činnosťou /odpady, výfukové plyny, vodné zdroje, svetelný a zvukový smog/.

Kategoricky nesúhlasím s takýmto zachádzaním so živou prírodou a žiadam nulový variant zámeru.

32. Ing. Ivana Špilárová, L. Exnára 20, 969 01 Banská Štiavnica

V časti: III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia sú uvedené nepresné informácie v časti III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území. Spracovateľ zámeru tu uvádza, že navrhovanou činnosťou „nebude dotknuté“:

- územie európskeho významu
- európska sústava chránených území (NATURA 2000).

S týmto tvrdením autora zámeru „Golfový areál Podhorie“ nesúhlasím a upozorňujem na závažnú chybu, kde výrazná časť plánovaného „Golfový areál Podhorie“ spadá do územia európskeho významu 0265 Suť (SKUEV0265 Suť). Jedná sa o plochy, v ktorých sa ráta s ubytovaním hostí (plochy č. 5, 6, 7, 8 a 11) a golfové ihriská číslo: 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Celú mapu SKUEV0265 Suť je možné overiť na internetovej stránke štátnej ochrany prírody: <http://www.sopsr.sk/natura/?p=4&sec=5&kod=SKUEV0265>.

V podkapitolách IV.3.3. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, IV.3.3.1. Vplyvy na rastlinstvo a chránené biotopy a druhy, IV.3.3.2. Vplyvy na ryby a vodné živočíšstvo, IV.3.3.3. Vplyvy na ostatné živočíšstvo, IV.3.4. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz, IV.3.5. Vplyv na chránené biotopy a chránené druhy rastlín a živočíchov a IV.3.6. Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES) sú použité zavádzajúce informácie. Podľa môjho názoru, realizáciou zámeru výstavby golfového areálu nastanú zmeny nezvratného charakteru a obrovského rozsahu. Tie sa prejavujú v znížení počtu živočíšnych a rastlinných druhov ako aj úplnej zmene ekologického prostredia. Realizáciou zámeru sa mnohé

vzácné a chránené druhy rastlín a živočíchov z postihnutých oblastí lokalít vytratia a tým sa vážne naruší fungovanie okolitých ekosystémov. Zámerom sa naruší súčasný spôsob využívania krajiny, čo nenávratne zmení jej prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu – krajinný ráz.“

33. Lýdia Kordíková, 969 82 Podhorie 160 (2 x stanovisko v totožnom znení)

Nesúhlasím z dôvodu zásahu do životného prostredia a biotopu, je to chránená oblasť a nachádzajú sa tam zdroje pitnej vody obce Podhorie.

Nesúhlasím ako majiteľ dotknutých pozemkov a občan obce Podhorie.

34. Milana Beňová a Peter Beňo – Ranč Bôra, 969 82 Podhorie 63

Sme farma zaoberajúca sa chovom dobytka, oviec, kôz, somárov a koní. Na parcelách, ktoré máme v nájme sa venujem agroturistike, navštevujú nás školy, škôlky, ľudia so záujmom o prírodu a ohrozené druhy zvierat, ktoré tiež chováme.

Množstvo turistov z celého sveta prechádzajúcich Bôrou obdivuje panorámu tejto jedinečnej lokality, v ktorej sa pasú naše stáda zvierat, čím tiež významne prispievajú k zachovaniu rázu tohto miesta a udržaniu lúčnych ekosystémov.

Navrhovaná výstavba by zlikvidovala našu farmu, celý krehký ekosystém, historické hodnoty a krajinné štruktúry Bôra. Trpeli by sme ešte väčším nedostatkom vody ako doteraz, hlukom, prachom, stratou súkromia. Investor vôbec nerešpektuje osobné vlastníctvo pôdy, ktorá je po komasácii. Je užívaná na základe nájomných zmlúv. V prípade realizácie zámeru by táto skutočnosť bola pre našu rodinnú firmu likvidačná.

Verím, že investor nájde na Slovensku miesta, ktoré sú na tento druh rekultivácie vhodné – kde by ich činnosť bola vítaná a prínosná – ako napr. rekultivácie skládok a zamorených území.

35. Obyvatelia obce Podhorie doručili elektronicky (e-mailom) dňa 22.5.2019 na tunajší úrad stanovisko k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Píšem v mene viacerých občanov Podhorie a týmto mailom chceme vyjadriť hlboký nesúhlas s plánovaným projektom – stavbou golfového ihriska v obci Podhorie, v katastrálnom území Žakýl. Táto časť patrí po CHKO a preto je nemysliteľné, aby sa zničil nádherný kus prírody týmto nezmyselným projektom, ktorý nemá s ochranou životného prostredia nič spoločné.

Nachádza sa tu rozmanitá biosféra, ktorá zahŕňa aj Žakýlske pleso, pod ochranou piateho, najvyššieho stupňa ochrany, ktorá je týmto zásahom ohrozená, keďže sa nachádza neďaleko spomínanej plochy. Táto plocha je obrovská, predstavuje trištvrtinu celého územia katastra a vyskytuje sa tu mnoho vzácných rastlín a živočíchov.

Okrem toho ani infraštruktúra obce na to nie je vôbec pripravená a občania si neželajú takéto zásahy v žiadnej miere, pre zachovanie pokojného charakteru obce.

36. Mgr. Milena Havranová, 969 82 Podhorie 119 doručila dňa 21. 05. 2019 na tunajší úrad nesúhlasné stanovisko k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v jednotlivých bodoch nasledujúceho znenia:

Celý zámer, ktorý navrhovateľ predložil je spracovaný zavádzajúco a nepravdivo. V kap. IV.12 sa uvádza, že celý projekt je v súlade s nadradenou ÚPN VÚC BB kraj, pričom nie je uvedený ani jediný regulatív zo záväznej časti ÚPN VÚC BB kraj. Práve mám za to, že je absolútne v rozpore s regulatívom napr. č. 3.5 a 3.6 (viď príloha).

V texte sa uvádza, že pre obec Podhorie je spracovaný platný územný plán obce, avšak namiesto toho, aby bolo poukázané na nesúlad zámeru s územným plánom obce, tak sa v texte uvádza, že pre danú lokalitu nie je spracovaný územný plán. Je to zavádzajúce, nakoľko územný plán sa vyhotovuje na celé katastrálne územie obce a to, že uvedený zámer nie je v súlade s platnou ÚPN sa nikde v texte nespomína. V tejto súvislosti je zarádzajúce, ako aj Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie v Banskej Štiavnici koná vo veci, ktorá je v rozpore so základným právnym dokumentom, akým je územný plán obce a teda nesprávne konal vo veci,

keď namiesto toho, aby celú vec vrátil navrhovateľovi, zverejňuje dokumenty bez kontroly a oboznámenia sa s povahou veci.

Tiež je zarážajúce, ako Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie v Banskej Štiavnici vydal Rozhodnutie o upustení variantnosti riešenia podľa § 22 ods. 6 zákona č.24/2006 Z. z. dňa 19.10.2018, keď v uvedenom paragrafe sa jasne píše: “Príslušný orgán na základe žiadosti navrhovateľa môže vo výnimočnom prípade upustiť do 30 dní od doručenia žiadosti od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti najmä vtedy, ak nie je k dispozícii iná lokalita, alebo ak pre navrhovanú činnosť neexistuje technológia.“ Výnimočnosť v tomto prípade v rozhodnutí Okresného úradu upustení variantnosti riešenia nebola odôvodnená.

Celý postup teda je úplne nesprávny a nezákonný. A na to mal navrhovateľ upozorniť príslušný orgán. Najskôr sa má vyhotoviť zmena územného plánu, ktorá ako strategický dokument má prejsť posudzovaním vplyvom na životné prostredie – SEA a až následne sa má spracovať štúdia, resp. zámer navrhovanej činnosti posudzovať – EIA. V tejto súvislosti je tiež zarážajúce, že navrhovateľ sa odvoláva v Zámere na spracovanú Urbanistickú štúdiu pre golfový areál Podhorie, ktorá však nebola zverejnená ani prerokovaná či obstarávaná v zmysle § 4 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov. T.j. obecné zastupiteľstvo, ani my občania sme sa nemali možnosť vyjadriť k zadaniu urbanistickej štúdie a ani k samotnej štúdii. Takže opäť postup, ktorý nie je v súlade so zákonnými postupmi.

V zámer sa píše, že sa jedná o územie, ktoré sa nachádza v CHKO Štiavnické vrchy, kde platí 2. stupeň ochrany, ale nikde nie je stanovisko orgánu ochrany prírody a krajiny, keďže akákoľvek výstavba v CHKO je v rozpore so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Taktiež nikde nie je zmienka o tom, že územie spadá do lokality UNESCO, resp. aspoň do jej ochranného pásma. Celý zámer a jeho predpokladané dopady na životné prostredie sú v celom dokumente zdôvodnené príliš povrchné a tvrdiť, ako uvedená výstavba bude mať kladné vplyvy na zdravotný stav obyvateľov je irelevantné, resp. ako súčasný stav (nulový variant) obce predstavuje jej stagnáciu.

Z uvedených dôvodov žiadam príslušný orgán štátnej správy, aby celý proces zastavil, resp. uviedol do zákonného stavu svojimi postupmi. Pri ďalších konaniach chcem byť účastníkom konania ako dotknutá verejnosť a žiadam, aby zámer bol ďalej posudzovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. a prešiel povinným hodnotením.

37. Marián Borgula, 969 82 Podhorie 181 doručil dňa 21. 05. 2019 na tunajší úrad stanovisko k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Ja Marián Borgula podávam nasledujúce pripomienky k výstavbe golfového ihriska v katastrálnom území Žakýl.

Ako farmár pôsobiaci v katastri Žakýl nemôžem súhlasiť s výstavbou a zaberaním poľnohospodárskej pôdy v takom rozsahu.

Zámer v prípade realizácie je pre moju farmu likvidačný, nakoľko ihrisko zaberie väčšinu plochy lúk a pasienkov. Nesúhlasím s ničením životného prostredia masívnou výstavbou, ničením vody, pôdy používaním chemických látok.

Zároveň s týmito pripomienkami žiadam OÚ v Banskej Štiavnici, odbor starostlivosti o životné prostredie, aby v prípade golfového areálu v zisťovacom konaní rozhodol tak, že zámer sa bude ďalej posudzovať v plnom rozsahu – komplexné hodnotenie.“

38. Matúš Gajdúšek, Novozámocká 12, 969 01 Banská Štiavnica doručil dňa 29. 05. 2019 na tunajší úrad pripomienky k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Ako obyvateľ a majiteľ nehnuteľností v obci Podhorie, katastr. Územie Žakýl vyjadrujem absolútny nesúhlas so zvažovanou výstavbou golf. areálu v našej obci.

39. **Júlia Pomfyová, 969 82 Podhorie 103** (2 x stanovisko v totožnom znení) doručila dňa 30. 05. 2019 na tunajší úrad pripomienku k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Počas realizácie tohto zámeru sa výrazne zníži kvalita života v obci. Počas výstavby zámeru budeme niekoľko rokov (zámer uvádza min. 5 rokov) denno-denne vystavovaní nadmernému hluku, prachu, otrasom a emisiám, ktoré spôsobia ťažkotónažne stroje, ktoré budú pre výstavbu tak rozsiahleho areálu (94 ha) nevyhnutné.

Niekoľko rokov je situácia ohľadne vody (najmä v letných mesiacoch) kritická. Častokrát dochádza k prerušeniu dodávky vody a to na niekoľko týždňov (min. leto až mesiacov!!). Myslím si, že tento zámer ohrozuje už v súčasnosti kritickú situáciu s pitnou vodou.

Výstavbou tohto areálu nastanú v obci, ale aj v prírode zmeny nenávratného charakteru. Bývame v tejto lokalite najmä kvôli tichu, kľudu, prírode, ktorá nás obklopuje a nesúhlasíme s tým, aby sa z tejto krásnej, tichej lokality stala turistická atrakcia. Zámer vo svojich prílohách popisuje, že hlavné ťahy ciest do Golfového areálu by mali mieriť priamo popred náš dom. Sme zásadne proti tomu.

Žiadam preto orgány štátnej správy, aby brali do úvahy pripomienky občanov, ktorí vyjadrujú svoj nesúhlas a predkladaný zámer nepovolili.“

40. **Ján Ivanič, 969 82 Podhorie 115** (94 x stanovisko v totožnom znení) doručil dňa 29. 05. 2019 na tunajší úrad vyjadrenie k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Vyjadrujem svoj nesúhlas s vybudovaním golfového ihriska pod názvom Golfový areál Podhorie s miestom realizácie Podhorie – Žakýl podaný navrhovateľom POLNOHOSPODÁRSKE AGRODRUŽSTVO, s.r.o..

Dôvodom môjho nesúhlasu je negatívny vplyv na životné prostredie, na prírodu, vodné zdroje, rastliny a zvieratá žijúce vo voľnej prírode. Lesy sú plné živočíchov. Vybudovanie golfového ihriska by prinieslo zdevastovanie celej okolitej krajiny, zničenie fauny a flóry, otrávené zdroje pitnej vody a narušenie krajinného rázu a pokojného života v obci.

Keď otrávime poslednú riekku a vypílíme posledný strom potom zistíme, že peniaze sa jest' nedajú.

41. **Katarína Bukátová a Radoslav Bukát, Dr. Jána Straku 1536/13, 969 01 Banská Štiavnica** doručili dňa 30. 05. 2019 na tunajší úrad stanovisko k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Navrhovaný zámer je nevhodný do nádherného prostredia Štiavnických vrchov. V roku 2012 sme sa stali vlastníkami nehnuteľnosti v obci Podhorie, cielene sme kúpili dom v čistom horskom prostredí, v malej obci, kde si človek vie vychutnať dary pokoja, ktoré nám ponúka naša príroda a hlavne pokoj a kľud vzhľadom na menší počet obyvateľov. Utekáme zámerne z rušného prostredia väčšieho mesta, kde nás denne konfrontujú preplnené ulice a veľký pohyb a koncentrácia ľudí, nečistoty a splodiny výfukov z áut. Nemôžeme dopustiť, aby nám takýmto mega projektom ukradli a zdevastovali 100 ha nádhornej prírody, množstvo chránených rastlín a živočíchov, napr. Salamandra škvrnitá. Uchráňme si tento vzácny dar od prírody pre nás, pre naše deti, vnúčatá aj ďalšie pokolenia.

Nedopusťme, aby na 30 ha urobili obrovské presúvanie pôdy, aby vytvorili vhodné prostredie na hranie golfu a následne tam aplikovali tony chémie a vysievali trávniky neprirodzené v tomto prostredí, zničia pôvodný vzhľad krajiny, narušia sa ekosystémy, zamoria nám pôdu a podzemné vody. Dotiahnu sem arogantných boháčov, ktorým nezáleží ani na prírode ani na našej obci a už vôbec nie na ľuďoch, ktorí v nej žijú a dlhé desaťročia pretvárali svojou ťažkou prácou vzhľad krajiny.

Pripomienkujem hlavne dopad na prírodu, dopad na našich agro-hospodárov, ktorí týmto zámerom prichádzajú o dosť významné výmery obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy. A pre koho??? Pre nevychovaných a len zábavy chtivých bohatých cudzincov, nie pre nás

„pôvodných obyvateľov“. Prosím nebuďme ako v Amerike a nezapredajme svoje prírodné bohatstvo za pekné sľuby a rečičky (alebo doslovne za koráliky).

42. Emília Krahulcová, 969 82 Podhorie 177 doručila dňa 30. 05. 2019 na tunajší úrad vyjadrenie nesúhlasu so zámerom „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Ako obyvateľka obce Žakýl nesúhlasím s vybudovaním golfového areálu v obci Podhorie, časti Žakýl z dôvodu veľkého zásahu do životného prostredia, ktorý by zároveň trvale zmenil súčasný charakter vidieckej krajiny.

43. Obecný úrad Podhorie dňa 30.05.2019 doručil na tunajší elektronickú poštu (e-mailom) podnet Radoslava Sopka, 969 82 Podhorie 89 k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Dopracovať/ujasniť vplyv na zamestnanosť, pracovné možnosti počas výstavby aj po nej, kvalifikované aj nekvalifikované pozície pre mladých aj starších (napríklad garantovať zamestnanie pre určité percento obyvateľov z obce)

Obnovu dedinského vodovodu, alebo ešte lepšie postavenie spoločného (pre rýchlejšie riešenie prípadnej poruchy).

Pridať do nutných nákladov projektu aj údržbu ciest a komunikácií v obci zaťažených počas stavby aj nárastom dopravy nových obyvateľov

Sponzorovať existujúce obecné kultúrne akcie, ktorých sa budú zúčastňovať aj návštevníci areálu (slávnosti a pod.), prípadne organizovať nové akcie s využitím miestneho amfiteátra (koncerty a pod.)

Ujasniť možnosti ako by sa do zámeru mohli zapojiť aj tí, čo v lokalite nemajú pozemky (napríklad investorským vkladom, podielom v spoločnosti, nákupom akcií a pod.).

44. Obecný úrad Podhorie dňa 31.05.2019 doručil na tunajší elektronickú poštu (e-mailom) 3 stanoviská občanov - Ing. Jany Pavelkovej, Žakýl 137, 969 82 Podhorie (list zo dňa 30.05.2019), Ing. Jána Pavelku, Žakýl 137, 969 82 Podhorie (list zo dňa 30.05.2019), Margaréty Sopkovej (e-mail z 31.05.2019) k zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

Predložený zámer by mal negatívny vplyv na územie európskeho významu (NATURA), ktoré je súčasťou ochranného pásma pamiatky svetového dedičstva UNESCO. Realizáciou zámeru nastanú zmeny obrovského rozsahu a nezvratného charakteru. Negatívny vplyv počas výstavby na zdravotný stav obyvateľov a ich života v obci: zriadenie stavebného dvora/dvorov počas výstavby, výrub drevín, obmedzenie v prejazde obyvateľov obce, hlučnosť, výfukové exhaláty, únik pohonných hmôt, príp. mazacích látok, prašnosť, žiarenie, emisie.

Negatívny vplyv počas výstavby na majetky obyvateľov, na cestu III. triedy a obecné komunikácie. Niekoľkoročné stavebné práce spojené s ťažkou dopravou a mechanizovaných stavebných prác, pri ktorých by dochádzalo k poškodeniu cesty III. triedy, obecných prístupových ciest, poľných a lesných ciest. Oslabenie statiky domov a pozemkov obyvateľov obce (riziko posuvu podlažia) a teda k poškodzovaniu ich majetkov.

Negatívny vplyv na obyvateľov po výstavbe:

V „Petícii proti golfovému ihrisku“ sa väčšina obyvateľstva obce a chalupárov vyjadrila proti investičnému zámeru.

V súčasnosti narastá tendencia sťahovanie rodín z miest do obcí (tak aj v našej obci), z dôvodu úniku od mestského ruchu, pracovného stresu a kvôli čistému ovzdušiu. Nastávajú oprávnené obavy či nedôjde k odsunu mladých rodín naspäť do miest. Čiže z toho vyplýva znížený záujem o trvalé bývanie a chalupárčenie v našej obci.

Pri prevádzke a údržbe golfového ihriska budú permanentne používané chemické látky a prípravky (fungicídne, herbicídne...).

Hlučnosť návštevníkov športového areálu a ubytovacích zariadení (hlavne využívaním motoriek, štvorkoliek, snežných skútrov, helikoptér...).

Hlučnosť lanovky, ktorá má byť v bezprostrednej blízkosti obyvateľov obce.

Negatívny dopad na miestnych podnikateľov, napr. zriaďovateľov ubytovacích zariadení, rančov, atď., ktorých doterajšia klientela ich využívala kvôli pokojnému rázu obce a nádhernej nedotknutej prírode s čistým ovzduším.

Ohrozenie zdroja pitnej vody a plynulého zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

Obec za posledný rok zápasila cca 3 mesiace s nedostatkom pitnej vody.

Vzhľadom k vyššie uvedenému požadujeme vykonať posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti „Golfový areál Podhorie“ na životné prostredie a zároveň si týmto uplatňujeme aktívnu legitimáciu a právo účastníka konania v súlade s ustanovením § 24 zákona č. 24/2006 Z. z. o EIA.“

Týmto by som rada podporila zámer na Golfový areál Podhorie.

Z konverzácie na facebooku a z diskusie s blízkymi som si vedomá, že väčšina obyvateľov má obavy hlavne o životné prostredie a o zmeny, ktoré by nastali v ich dennej rutine. Preto by som rada navrhla niekoľko podnetov a riešení, ktoré by mohli prísť do úvahy pred schválením projektu.

Vodovod nie je postačujúci pre nadmerné zavlažovanie alebo vysoký prírast v obyvateľstve. Areál by mal mať vybudovaný vlastný vodovod, alebo by mala byť súčasťou projektu renovácia a zväčšenie kapacity súčasného systému. Spoločný vodovod by bol motiváciou na urýchlené konanie v prípade sucha (príp. vybudovanie záložného vodovodu).

Určité percento obyvateľov Podhoria by malo poskytnutú pracovnú pozíciu (kvalifikované alebo nekvalifikované pozície).

Sponzorovanie a marketing miestnych kultúrnych akcií (slávnosti, koncerty, divadlo, obchodík s Podhorskými suvenírmi od miestnych remeselníkov, atď.). Vyplnením voľno-časových aktivít by sa zvýšila návštevnosť Golfového areálu a na druhej strane by Podhorčania mohli užítokovať z vyššieho prínosu z ľudových remesiel, miestnych jedál a zachovania tradícií.

Zľava pre obyvateľov Podhoria na golf/bazén/ubytovanie.

Využitie solárnych panelov.

Použitie organických zavlažovacích prostriedkov a hnojív.

Rekonštrukcia a prispôsobenie miestnych ciest s narastajúcou premávkou počas stavby a v priebehu prevádzky golfového areálu.

Vyžiadanie záruky dokončenia projektu v stanovenom limite (predlžovanie výstavby môže vytvoriť zbytočné obavy a nedôveru u ľudí).

Z osobného hľadiska, idea realizácie Golfového Kurtu zahrňujúca bazén, hotel a rekreačné bývanie ma povzbudila ma častejšiu návštevu Podhoria aj s mojimi blízkymi a priateľmi. Verím, že mnoho ľudí v mojom veku, ktorí sa vzdialili z domova za lepšími možnosťami a prácou, by mal dôvod vrátiť sa aj vďaka tomuto projektu.“

45. Zástupca petičného výboru – Anna Ďuricová, Žakýl 153, 969 82 Podhorie doručila hromadné stanovisko - petíciu (450 podpisov) listom zo dňa 30.05.2019 vo veci zámeru „Golfový areál Podhorie“ v nasledujúcom znení:

My dolu podpísaní občania nesúhlasíme s realizáciou predkladaného zámeru zverejneného na <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/golfovy-areal-podhorie>, ktorý navrhuje výstavbu golfového areálu, 13 obytných zón, hotela a lanovky na celkovej výmere zhruba 94 ha. Myslíme si, že predkladaný investičný zámer je zavádzajúci a klamlivý a to z nasledujúcich dôvodov.

Realizáciou tohto zámeru nastanú v krajine zmeny obrovského rozsahu a nezvratného charakteru.

Viac ako 50 % záberu plochy investičného zámeru sa nachádza na Území európskeho významu, ktoré sa vyhlasujú na ochranu druhov a biotopov. Toto územie je významné z hľadiska prírody celej Európy. Realizáciou zámeru hrozí jeho vážne poškodenie.

Územie, na ktorom sa plánuje vybudovanie golfového areálu s objektmi je okrem toho súčasťou ochranného pásma pamiatky svetového dedičstva UNESCO: Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí.

Predkladaný zámer ohrozuje už v súčasnosti kritickú situáciu so zásobovaním obyvateľov obce pitnou vodou. Obyvatelia obce budú po dobu minimálne 5 rokov (plánovaná doba výstavby) vystavení nadmernému hluku, prachu, otrasom a emisiám.

Následnou prevádzkou areálu bude trvalo kontaminovaná voda, pôda a ovzdušie chemickými látkami. Napriek tomu, že je Slovensko malá krajina, nachádza sa v ňom 29 golfových ihrísk, súčasným svetovým trendom je znižovanie ich počtu.

Žiadame orgány štátnej správy a samosprávy, aby využili svoje zákonné kompetencie a pri rozhodovaní o predkladanom zámere brali do úvahy ochranu životného prostredia a tento zámer, ktorý má devastačné následky na CHKO Štiavnické vrchy a v nej nachádzajúce sa Územia európskeho významu nepovolili.

OU BS v zmysle § 33 ods. 2 zákona o správnom konaní oboznámil účastníkov konania s podkladmi pre rozhodnutie a k spôsobu ich zistenia pred vydaním rozhodnutia listom č. OU-BS-OSZP-2020/000694-165 zo dňa 31.10.2019 s možnosťou vyjadriť sa v lehote do 40 dní odo dňa doručenia podkladov.

V stanovenej lehote boli OU BS k oboznámeniu s podkladmi pre rozhodnutie doručené nasledovné stanoviská:

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (zaslané elektronicky dňa 11.11.2019)

Berie na vedomie predmetné upovedomenie a pri vydaní rozhodnutia žiada rešpektovať doručené stanovisko.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom (list č. K/2019/01437-2, zo dňa 20.11.2019)

Nenastala žiadna zmena v skutočnostiach uvedených v záväznom stanovisku a nie je dôvod vydávať iné stanovisko.

Mgr. Slavomír Búci, Staromestská 9, Banská Štiavnica (list zo dňa 02.12.2019)

Súhlasím s rozhodnutím a s rozhodnutím OU BS o ďalšom posudzovaní zámeru.

SVP, š.p., OZ Banská Bystrica (list č. CS SVP OZ BB 346/2019/64 – 39220, zo dňa 27.11.2019)

Na úseku ochrany kvality vôd v spravovanom povodí, sa plne stotožňujeme so stanoviskami uvedenými v oboznámení pod bodom 5. (Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štátna vodná správa) a pod bodom 10. (Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia vôd) a to najmä s ich závermi:

- Navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona o posudzovaní a je možné ju schváliť alebo povoliť, ak sa na základe výsledku posudzovania vplyvov podľa zákona o posudzovaní preukáže, že nebude mať nepriaznivý vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia (vrátane vôd) z hľadiska cieľov ich ochrany.
- Navrhovaná činnosť predstavuje aj navrhovanú činnosť v zmysle § 16 ods. 6 písm. b) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vodách“). Na základe toho je navrhovateľ povinný požiadať Okresný úrad v sídle kraja, orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) zákona o vodách a za splnenia akých podmienok.
- Všetky ďalšie stupne dokumentácie k predmetnej navrhovanej činnosti žiadame predložiť na vyjadrenie.

- Realizácia a prevádzka navrhovaného golfového areálu bude mať významný vplyv na režim povrchových a podzemných vôd, môže negatívne ovplyvniť vody v okolitých vodných tokoch. Bude mať vplyv na podzemné vody v súvislosti s návrhom odvádzania odpadových vôd do podzemných vôd (odvádzanie splaškových odpadových vôd, vybudovanie závlahových akumulčných nádrží, nakladanie s vodou z nádrží mimo vegetačného obdobia, zavlažovanie golfového ihriska, používanie hnojív a chemických látok). Pre navrhovanú činnosť požadujeme, aby boli dodržané podmienky súvisiace s ochranou vôd.
- Pri spracovaní jednotlivých stupňov riešenia navrhovanej činnosti postupovať podľa vodného zákona. Návrhy odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd musia zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle NV SR č. 269/2010, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Navrhovanú činnosť požadujeme posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (list č. KPUBB-2019/25654-2/97921/HOJ, zo dňa 03.12.2019)

Určuje oboznámenie s podkladmi pred vydaním rozhodnutia za prípustné bez zmeny a doplnenia textu.

Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel (list č. S09485-2019-IKŽ-8, zo dňa 05.12.2019):

V rámci predložených podkladov je zahrnuté i stanovisko Štátnej kúpeľnej komisie, Ministerstva zdravotníctva SR č. S09485-2019-IKŽ-8 zo dňa 12.07.2019. v ktorom sa požaduje z hľadiska zabezpečenia ochrany prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach podľa zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších priestorov, zámer posudzovať podľa zákona o posudzovaní, v rozsahu bližšej špecifikácie činností a vypracovania hydrogeologického posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti vo vzťahu k prírodným liečivým zdrojom v Sklených Tepliciach, ich kvalitatívnym a kvantitatívnym parametrom.

Na základe vyššie uvedených skutočností si Ministerstvo zdravotníctva k predloženému oznámeniu neuplatňuje ďalšie vyjadrenie. Stanovisko SR č. S09485-2019-IKŽ-8 zo dňa 12.07.2019 zotrváva v platnosti a požadujeme ho do rozhodnutia zahrnúť.

Banskobystrický samosprávneho kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia (list č. 08822/2019/ODDUPZP-2, 42520/2019 zo dňa 05.12.2019):

Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý orgán podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vydal dňa 27.05.2019 stanovisko pod č. 06998/2019/ODDUPZP-2, 16070/2019 a na vydanom stanovisku trvá.

OU BS ako príslušný orgán v rámci zisťovacieho konania posúdil navrhovanú činnosť z hľadiska jej povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, pričom vzal do úvahy aj súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Pri rozhodovaní príslušný orgán primerane použil aj kritériá pre rozhodovanie podľa Prílohy č. 10 k zákonu o posudzovaní (transpozícia prílohy č. III. Smernice 2011/92/EU o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie), kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní uvedené v Prílohe č. 10 citovaného zákona. Príslušný orgán pri rozhodovaní vychádzal aj zo stanovísk doručených k Zámeru podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní.

V zmysle § 24 ods. 11 zákona o posudzovaní ak počet obsahovo zhodných doručených stanovísk fyzických osôb dosiahne 50, považujú sa tieto fyzické osoby za občiansku iniciatívu a za jej splnomocnenca sa považuje ten, ktorého stanovisko bolo spomedzi uvedených stanovísk doručené príslušnému orgánu ako prvé v poradí

V zmysle § 25 ods. 2 zákona o posudzovaní ak sa zúčastňuje jedného konania viac ako 20 členov dotknutej verejnosti, doručovať možno verejnou vyhláškou, členovia občianskej iniciatívy vytvorenej postupom podľa § 24 ods. 11 zákona o posudzovaní sa na tieto účely považujú za jedného člena dotknutej verejnosti.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce formou verejnej vyhlášky.

P o u č e n i e

Účastníci konania vrátane verejnosti v súlade s § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní majú právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, v lehote do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Križovatka 4, 969 01 Banská Štiavnica.

Vo vzťahu k verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia tohto rozhodnutia na webovom sídle www.enviroportal.sk a zároveň na úradnej tabuli príslušného orgánu.

Ak toto rozhodnutie nadobudne po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov právoplatnosť, je preskúmateľné súdom.

Ing. Lukáš Lalo
vedúci odboru starostlivosti
o životné prostredie

Doručí sa

1. Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Križovatka 4, 969 01 Banská Štiavnica
2. Okresný úrad Banská Štiavnica, odbor krízového riadenia, Križovatka 4, 969 01 Banská Štiavnica
3. Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor pozemkový a lesný, Nám. Matice Slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
4. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Ľ. Štúra 1, 97405 Banská Bystrica
5. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, Nám. Ľ. Štúra 1, 97405 Banská Bystrica
6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom, Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
7. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica
8. SVP š.p., OZ Banská Bystrica, Partizánska cesta 69, 974 98 Banská Bystrica
9. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Oddelenie regionálneho rozvoja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
10. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
11. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia vôd, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
12. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
13. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 2665/1, 831 01 Bratislava – Nové Mesto
14. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Námestie slobody č. 6, 810 05 Bratislava
15. Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava – Nové Mesto
16. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 811 09 Bratislava – Staré Mesto
17. ŠOP SR, Správa CHKO Štiavnické vrchy, Kammerhofská 26, 969 01 Banská Štiavnica
18. ŠOP SR, Tajovského 323/28, 974 01 Banská Bystrica
19. Obec Podhorie, 969 82 Podhorie
20. Obecné zastupiteľstvo obce Podhorie, 969 82 Podhorie
21. Obec Močiar, 969 82 Podhorie
22. Obec Kozelník, 966 15 Banská Belá
23. Obec Banská Belá, 966 15 Banská Belá
24. Obec Sklené Teplice, 966 03 Sklené Teplice
25. Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica
26. LESY SR, š. p., generálne riaditeľstvo, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
27. Slovenský pozemkový fond, Námestie SNP 50, 960 01 Zvolen
28. Urbárska a pozemková spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Podhorie – Žakýl, Podhorie 163, 969 82 Podhorie
29. Pozemkové spoločenstvo – Teplá, Podhorie 167, 969 82 Podhorie
30. POĽNOHOSPODÁRSKE AGRODRUŽSTVO, s.r.o., Podhorie 78, 969 82 Podhorie
31. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava
32. Anna Ďuricová, Žakýl 153, 969 82 Podhorie
33. Ing. Jana Pavelková, Žakýl 137, 969 82 Podhorie
34. Radoslav Sopko, Podhorie 89, 969 82 Podhorie
35. Emília Krahulcová, Podhorie 177, 969 82 Podhorie
36. Katarína Bukátová a Radoslav Bukát, Dr. Jána Straku 1536/13, 969 01 Banská Štiavnica
37. Ján Ivanič, Podhorie 115, 969 82 Podhorie

38. Júlia Pomfyová, Podhorie 103, 969 82 Podhorie
39. Matúš Gajdúšek, Novozámocká 12, 969 01 Banská Štiavnica
40. Marián Borgula, Podhorie 181, 969 82 Podhorie
41. Mgr. Milena Havranová, Podhorie 119, 969 82 Podhorie
42. Milana Beňová a Peter Beňo – Ranč Bôra, Podhorie 63, 969 82 Podhorie
43. Lýdia Kordíková, Podhorie 160, 969 82 Podhorie
44. Ing. Ivana Špilárová, L. Exnára 20, 969 01 Banská Štiavnica
45. Mgr. Iveta Pastorková, L. Štúra 3, 969 01 Banská Štiavnica
46. Nadácia Aevis, Kpt. Nálepku 102, 069 01 Snina
47. Mgr. Slavomír Búci, Staromestská 9, 969 01 Banská Štiavnica
48. Ministerstvo zdravotníctva SR, Štátna kúpeľná komisia, Limbová 2, 837 52 Bratislava
49. Liečebné termálne kúpele a.s., 966 03 Sklené Teplice
50. Spoločnosť AGRO BELÁ, s.r.o., Na Mária šachtu 4, 969 01 Banská Štiavnica
51. Ing. Miriam Húšťavová, Hutnícka 154/3, 969 01 Banská Štiavnica
52. Ing. Monika Rafaelisová, Podhorie 55, 969 82 Podhorie
53. Mgr. Peter Koška, Pod Párovcami 103, 921 01 Piešťany